

Působnost stavebního zákona v hl. m. Praze a strategické plánování a řízení

Úvodní slovo

Od 1.1.2024 vstupuje v platnost nový stavební zákon. Je nutné, aby před uplynutím přechodného období byly v územním plánu obsaženy požadavky na plánovací smlouvy, územní studie a regulační plány tak, aby byly samosprávy schopné pro své občany koordinovat a řídit rozvoj vlastního území. Pokud se to nestane, nebude mít samospráva žádný vliv na to, jak majitelé území využijí. Pokud o něj bude samospráva usilovat později, pak místo aby získala od majitelů pozemků plnění za zhodnocení pozemků, bude muset poskytnout majitelům kompenzace za omezení využití ve prospěch občanů.

Hl. m. Praha má zastaralý strategický plán. Chybí v něm cíle udržitelného rozvoje a nastavení odpovědnosti za jejich naplňování. Chybí systém kontroly plnění cílů a jejich aktualizace. Strategický plán není zobrazen v územním plánu. Bez platného zastřešujícího dokumentu je obtížné zjistit, jak dílčí záměry směřují rozvoj města k uhlíkové neutralitě. Je tak těžké ověřit jak je záměr přínosný v naplňování potřeb veřejného zájmu. Bez jasné odpovědnosti a kontroly plnění stanovených cílů je možné investovat veřejné prostředky do záměrů, které občanům nic nepřináší, nebo jim přímo škodí.

Podrobnost územního plánu není pro rozhodování o území dostatečná. Nyní se veřejné zájmy vypořádávají v územním řízení. To nový stavební zákon nezná. Jen se povoluje záměr. Právní rámec pro klima a nový stavební zákon před nás staví velkou výzvu, která je i příležitostí. Pokud si uvědomíme potenciál, který do 30. 6. 2024 můžeme využít, máme možnost začít vytvářet udržitelné, přátelské, odolné a krásné prosperující město. Nepromarněme ji.

Obsah:

Shrnutí	2
1.Úvod	4
2.Strategické a územní plánování je jeden provázaný systém	5
3.Strategické řízení jako nástroj pro naplňování zákonných povinností a minimalizaci trestně právní odpovědnosti	6
4.Územní plán hl.m. Prahy nemá vazbu na strategickou dokumentaci a klimatické závazky	8
5.Hl. m. Praha není schopna účinně sledovat uznanou podobu veřejného zájmu	9
6.Vývoj legislativy a strategických dokumentů	10
7.Působení samospráv v podmínkách přechodu na nový stavební zákon	12
8.Nový stavební zákon - příležitost ke změně	13
9.Narovnání podmínek v přechodném období při vyrovnávání vlivů na území	14
10. Princip subsidiarity jako jeden ze základních principů fungování EU požaduje odpovědné rozhodování na všech úrovních	15
11. Jen podrobné měřítko umožňuje konkrétní a jasné dohody	18
12. Dotace a koordinovaná správa spádových území	19
13. Vláda ČR úkoluje hl. m. Prahu ke koordinaci strategické a územně plánovací dokumentace a nasměrování rozvoje hl.m. Prahy ke klimatické neutralitě	21
14. Strategické plánování je standardním nástrojem plnění klimatických cílů	24
15. Právní předpisy EU a ČR ve vztahu ke strategickému plánování	28
16.Komentovaný výtah paragrafového znění stavebního zákona a vazba na Pražské stavební předpisy.	33
17. Klimatický a energetický plán se týká všech občanů tedy i obcí a měst	41
18. Závěr	45

Shrnutí

V roce 2012 je ve věstníku EU [C 326 vydané Konsolidované znění Smlouvy o Evropské unii a Smlouvy o fungování Evropské unie](#). V článku 5 je odkaz na zásady subsidiarity a proporcionality, které se uplatňují až na úroveň místních samospráv. Jedná se o ukotvení občanského principu fungování EU. **Každá samospráva si organizuje sama vlastní činnost. Plnění společných cílů má probíhat co nejbližší k občanům a s občany.** Na vyšší úrovni se řešení problému přenáší pouze pokud je to účelné. Znamená to, že orgány EU ani vlády států nebudou přijímat zákonná opatření na problémy, které si mohou svými opatřeními obecné povahy řešit sami obce v přenesené působnosti státu. EU i vláda tak určují směr a vytyčují společné cíle. K jejich plnění se vydává usnesení vlády, Je to organizační pokyn k činnosti celé veřejné správy, která si podle něj sama uspořádává vlastní činnost. **Deklarované právo nese i odpovědnost samospráv. To vyžaduje aby si sami samosprávy dokázali dobře hodnotit záměry a uměli si nastavit vlastní cíle.** Musí umět prokázat, že její působení je **v souladu s potřebami veřejného zájmu.** Proto je vyžadováno ověřovat smysluplnost opatření přímo s dotčenými stakeholdery. Vzniká tak potřeba **zavádění participačních postupů**, tedy systematického zapojování veřejnosti do rozhodovacích procesů. Samosprávy mají za úkol koordinovat všechny obory vlastní činnosti aby si dokázali pokud možno sami řešit vlastní problémy. Tam, kde řešení vyžaduje širší spolupráci potřebují mít zaveden postup který umožní předat problém k řešení na kraj, stát, nebo až EU. [Jedná se o potřebu zavedení strategického řízení a plánování.](#)

[Hl.m. Praha si v roce 2013 schválila zadání zpracování nového územního plánu - metropolitního plánu.](#) Podle tohoto zadání byl návrh zpracován. V roce 2022 byl pak vydán k veřejnému projednání. Návrh neobsahuje úkoly, které jí byly svěřeny vládou ČR v následujících letech, přestože je hl. m. Praha má ze zákona naplňovat.

Hl.m. Praha si v roce 2016 schválila vlastní [strategický plán hl. m. Prahy](#). Jednalo se ve své době o kvalitní dokument. Plán počítá se zavedením nadresortního koordinovaného projektového řízení. Mezioborové řízení = strategické. **Hl. m. Praha však principy strategického řízení nevedla do praxe.**

Od roku 2018 má hl.m. Praha jako kraj a obec, (která má bezprostřední vliv na 1/3 populace ČR), implementovat do svého strategického plánu hl. m. Prahy cíle, které stanovuje [strategický rámec ČR 2030](#). Jde o usnesení vlády [č. 669/2018 z dne 17.10.2018](#). Úkol dle [§31 odstavce 3b.1 zákona o hl.m. Praze](#) však nebyl splněn.

Závazným zobrazením strategického plánu hl.m. Prahy je [územní plán](#). Závazným zobrazením strategického rámce ČR 2030 je [Politika územního rozvoje](#). Na ni navazují [Zásady územního rozvoje](#), které zajišťují koordinaci rozvoje hl.m. Prahy se Středočeským krajem. Strategický rámec ČR 2030 požaduje vytvářet jednotnou koordinovanou správu **přiměřeně velkých regionů - spádových území**. Praha má za úkol smysluplně utvářet **polycentrické a polyfunkční území** v rámci rozvoje čtvrtí a MČ, nebo MČ a obcí v závislosti na místních podmínkách. Má vytvářet podmínky pro vyvážený plošný rozvoj na **principu města krátkých vzdáleností**.

Politika územního rozvoje odkazuje na "[Novou lipskou chartu](#)", která byla 30.11.2020 schválena ministry zemí EU. Cílí na udržitelný rozvoj měst. Požaduje celostní koordinaci regionálního rozvoje metropolitních oblastí bez ohledu na hranice města. Klade důraz na rozvoj čtvrtí jako celostně rozvíjených spádových území pro plnohodnotný život občanů. Vyzvedává potřebu podrobného srozumitelného plánování pro zajištění soudržnosti a chápe jejich individuální rozvoj jako laboratoř pro pokrok a inovace.

V roce 2021 byl přijat [evropský právní rámec pro klima](#). Tento právní rámec standardizuje principy strategického plánování a řízení do evropské legislativy jako ověřenou metodu, která umožňuje dosažení vytyčených cílů.

[V roce 2024 nabude účinnosti nový stavební zákon.](#) Stavební zákon je ostře vyvážený dokument, který předpokládá, že obce a města už mají dobře nastaveny vlastní cíle, které jsou zobrazeny v územních plánech. Počítá s tím, že územní plán zobrazuje strategii udržitelného rozvoje města a je tak v souladu s cíli udržitelného rozvoje. Stavební zákon umožňuje **zajistit kvalitní vystavěné prostředí a plnění potřeb veřejného zájmu pokud samospráva bude pracovat se všemi úrovněmi územně plánovací dokumentace.** Je možné vyrovnávat vliv samospráv při jejím působení na poli územního plánování. Podrobné vyjednávání závazných podmínek **na využití území má probíhat v rámci regulačního plánu a konkrétní plnění pak je možné vyjednat v plánovací smlouvě.** Ta se uzavírá až v rámci přípravy samotného záměru. **§ 40 ukládá, aby každý územní plán byl**

vyhodnocen z pohledu jeho vlivů na udržitelný rozvoj území. Aby bylo hodnocení kontrolovatelné a ověřitelné, musí existovat strategický plán, který vytyčuje konkrétní cíle, které musí být v území naplňovány.

Hl. m. Praha plní veřejné úkoly spíše formálně. Hlavní zastřešující dokument - **strategický plán hl.m. Prahy je neaktualizován z roku 2016**. Cíle udržitelného rozvoje v něm tedy nemohou být obsaženy. **Stávající územní plán ani nově připravovaný metropolitní plán se úkoly Strategického rámce ČR 2030 nezabývá.** hl.m. Praha tak nemá vytvořeny základní předpoklady k naplňování cílů udržitelného rozvoje. Nemá zpracovány žádné regulační plány, které jsou podmínkou pro úspěšné naplňování vlastních akčních plánů. Nemá popsánu podobu udržitelných regionů - spádových území bez kterých nelze smysluplně vytvářet město krátkých vzdáleností. **hl.m. Praha tak nedokáže dobře hodnotit přínosy a náklady. Své rozhodování nedokáže podepřít reálným naplňováním potřeb veřejného zájmu.**

Toto je možné doložit dokumentací EIA 518-519 pro úsek dálnice D0. Dokumentace dokládá, že celá investice reálně hl.m. Prahu poškodí. Hl.m. Praha nehájí nijak zájmy svých občanů. Se stavbou souhlasí. Alarmující je postup v pořizování změn územního plánu, kde se umožňuje výstavba rozsáhlých stavebních celků, bez toho, že by hl.m. Praha požadovala změnu územního plánu podmínit plánovací smlouvou a pořízením regulačního plánu. Příkladem je změna územního plánu Z 3827/00 Koordinovaný rozvoj Nového Sedlece Územního plánu sídelního útvaru hl.m. Prahy. Hl. m. Praha hrubě podceňuje legislativní proces EU. Nereaguje adekvátně na úkoly, které jí byly uloženy vládou ČR, zanedbává koncepční přípravu na nový stavební zákon. **Neplní úkoly**, za které odpovídá jako kraj a hl.město Praha **v rámci priorit stanovených Politikou územního rozvoje**. Hl.m. Praha jako monopolní hegemon celé ČR dodnes spravuje 57 zcela nevyvážených MČ. Nedokáže účinně koordinovat a strategicky řídit vlastní rozvoj. Drží hlavní rozhodovací pravomoci i finanční prostředky. Neexistuje odpovídající zpětná vazba a jediný nadřízený orgán je ministerstvo ke kterému má vedení hl.m. Prahy blíže než k vlastním občanům. Tato absolutistická správa nemá nic společného se zaváděním principů subsidiarity. **Neumožňuje MČ spravovat území v souladu s požadavky Nové lipské charty**. Velká koncentrace rozhodovacích pravomocí umožňuje z moci úřední legalizovat chybná rozhodnutí, která jsou pro hl.m. Prahu škodlivá. Vyvolává se tak zdání, že vše je úředně ověřené a legální a tudíž v pořádku.

Měníci se právní prostředí a zejména pak nový stavební zákon však určuje, že všechny postupy, které zabezpečí ochranu veřejných zájmů musí být řešeny již na poli územního plánování. Pokud toto Praha nemá jedná se o zanedbání povinností na poli strategického a územního plánování. Nový stavební zákon uznává, že územní plánování má vliv na hodnotu nemovitostí a změny v území mají finanční dopady. Pokud samosprávy své povinnosti zanedbají bude možné dopady na občany hl.m. Prahy i konkrétně vyčíslit. Problém se tedy vyjeví ve srozumitelné podobě a již je nebude možné dále skrývat. Celé vedení hl. m. Prahy a případně i MČ jsou tak vystaveny riziku právních důsledků.

Výše zmíněná dokumentace EIA na úsek dálnice D0 518-519 a návrh změny územního plánu Z3827/00 jsou konkrétními příklady, které dokládají, že hrozí nevratné škody. Ty vznikají díky neaktualizované územně plánovací dokumentaci a nedostatečnými nároky na pořizování změn stávajícího územního plánu. Hlavními poškozenými jsou občané hl.m. Prahy, metropolitního regionu. Hl.m. Praha nevytváří podmínky aby od majitelů získala potřebné plnění na vybavenost a infrastrukturu. Naopak hrozí, že pokud ji bude chtít zajistit bude muset majitelům poskytnout kompenzace. Postižení jsou ale i občané celé ČR. Hl.m. Praha jako potenciaální inovační leader celé ČR nemá strategické cíle v závazné územně plánovací dokumentaci. Nedokáže tak vytvářet dostatečně atraktivní podmínky, které by umožnily být jedním z center vzdělání a inovací v EU a ve světě.

Přestože je zřejmé, že společný koordinovaný postup, který zavádí strategické plánování a řízení je silným veřejným zájmem není to stále v ČR zavedený standard. Pro účinnější organizaci a řízení veřejné správy by bylo vhodné povinnost uplatnit principy strategického plánování a řízení mít přímo v zákoně. **Systémově zavedené strategické plánování a řízení by umožnilo zásadně zefektivnit dotační politiku. Bylo by možné vyplacené dotace opřít o měřitelný přínos k udržitelnému rozvoji a celý dotační systém tak zásadně zjednodušit na jedno místo a do jednoho programu.**

Od roku 2012 probíhající vývoj v EU otevřel jejím občanům dveře k dobré správě. Přijetím nového stavebního zákona samosprávy mohou lépe naplňovat každodenní potřeby svých občanů. **Odpovědností občanů je zákonnými prostředky upozornit na příležitost změn a požadovat neprodlenou nápravu stávajících chyb. Požadovat skutečné zavedení principů strategického plánování a řízení a zavedení subsidiární správy. Požadovat cíle promítnout do závazných dokumentů a plnění cílů průběžně kontrolovat.**

1. Úvod

Nový stavební zákon je moderní právní norma, která sjednocuje a zjednodušuje povolování staveb do jednoho povolení. Pokud stavebník splní zákonné požadavky včetně navazujících norem a opatření, které jsou pro území stanoveny má jistotu, že mu bude záměr povolen.

Vliv na podobu a utváření území je možné od 1.7.2024 uplatnit pouze prostřednictvím nástrojů územního plánování. Pro obce to je územní plán, územní studie, regulační plán a plánovací smlouva. Jak podrobný vliv na utváření svého území bude samospráva mít, záleží jen na tom, jaké podmínky pro využití území vloží do svého územního plánu.

Územní plán je koncepční dokument, který zobrazuje strategii rozvoje území. Podrobné podmínky pro jeho využití se pak vyjednávají dle potřeby nad podrobnějším stupněm územně plánovací dokumentace.

Pokud chce samospráva koordinovat rozvoj, popsat charakter a hledat vhodné řešení funkčních vazeb, musí do územního plánu předepsat pořízení územní studie. Pokud chce mít vliv na to, jak bude utvářena uliční síť, parcelace a umístění služeb a veřejné vybavenosti, musí předepsat do územního plánu pořízení regulačního plánu. Pokud chce mít možnost vyjednat si s majiteli pozemků přiměřený odvod za zhodnocení jejich pozemků vlivem působení na poli územního plánování, musí do územního plánu pro dané území předepsat povinnost uzavření plánovací smlouvy.

ČR se zavázala směřovat k uhlíkové neutralitě. Jedním ze základních předpokladů pro úspěšný přechod je utváření udržitelných regionů, spádových území, v rámci kterých je možné vytvářet podmínky pro plnohodnotný život. Bez srozumitelného dostatečně podrobného územního plánování není tento závazek možné naplnit. Vytváření vhodných podmínek pro udržitelný život vyžaduje aktivní management, který dokáže regulovat a řídit vlastní rozvoj. To je odpovědností samospráv obcí a měst. Stavební zákon jim nyní tuto možnost dává. Zároveň ukládá, aby působení samosprávy na poli územního plánování bylo vyvážené. Pokud samospráva regulací významně omezí intenzitu využití pozemku, má jeho majitel nárok na odpovídající kompenzaci.

Pokud chtějí samosprávy postupovat s péčí řádného hospodáře, musí nejpozději v průběhu přechodného období zajistit, aby majitele pozemků věděli přesně, jaké jsou stanoveny podmínky pro využití jejich pozemků. Samosprávy musí do územního plánu předepsat další kroky, které umožní zajistit v rozvojovém území vybavenost, služby a veřejnou infrastrukturu. Pokud toto neučiní, nejen že nezíská samospráva plnění za zhodnocení území, ale bude naopak za omezení využití soukromých pozemků jejich majitelům platit.

2.Strategické a územní plánování je jeden provázaný systém

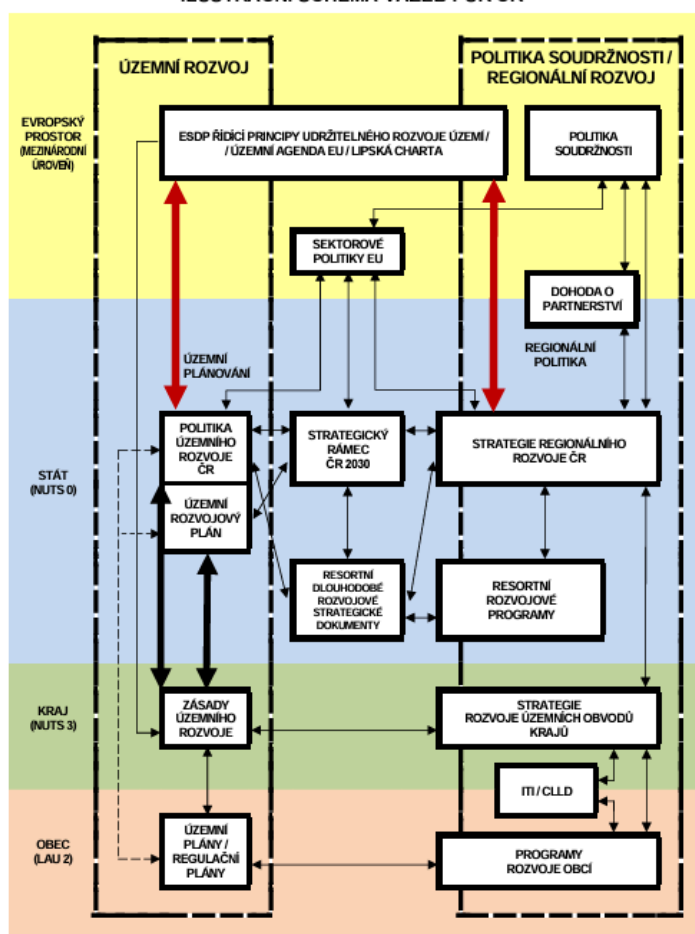
Schema 1 aktualizace Č. 6 Politiky územního rozvoje (PUR) ukazuje, že **strategické a územní plánování musí být na všech úrovních koordinované**. Zpracování PUR je ukládáno organizačním opatřením = usnesením vlády.

Postup zpracování i povinnost aktualizace probíhá dle stavebního zákona. (Nový stavební zákon předpokládá, že obce a města mají již své strategické a územní plány zkoordinované.)

Zastřešujícím dokumentem je **Strategický rámec ČR 2030**, podle kterého jsou připraveny sektorové politiky EU a koordinuje se politika soudržnosti. Koordinované závěry se pak implementují zpět do závazných i strategických dokumentů členských států EU. **Udržitelný rozvoj je společný primární cíl, který má celá veřejná správa jako nepochybný veřejný zájem.**

Dle zásad subsidiarity a požadavků PUR by bylo logické, aby hl.m. Praha jako kraj již v zásadách územního rozvoje vymezila udržitelné regiony - spádová území (cca 10-35 tisíc obyvatel), které se přirozeně prolnou s obcemi Středočeského kraje. V souladu s Lipskou chartou se pak územní plán má zaměřit na uspořádání spádových území, které se v městském prostředí definuje jako čtvrťový rozvoj. Pro ty si pak již samotné MČ zpracovávají v návaznosti na Strategický plán hl.m. Prahy, (který musí mít implementované požadavky strategického rámce ČR 2030 -respektive Agendy 2030) vlastní program rozvoje obce = strategický plán. Tento podrobný plán s konkrétními návrhy opatření a řešení musí mít svůj odraz v podrobných podmínkách na využití území jakou jsou územní studie, regulační plány a plánovací smlouvy. Zpracování podrobných plánů má být dle Smlouvy o fungování Evropské unie svěřeno té úrovni samosprávy, která je nejbližší občanům.

ILUSTRACNÍ SCHÉMA VAZEB PÚR ČR

Pozn.: Ve schématu nejsou zahrnuty vazby na dokumenty vztahující se k úrovni NUTS 2 (regiony soudržnosti), vzhledem k tomu, že pro tuto úroveň neexistuje územní plánovací dokumentace. Červené šipky vyjadřují implementaci Územní agendy EU.

3.Strategické řízení jako nástroj pro naplňování zákonných povinností a minimalizaci trestně právní odpovědnosti

(Podle knihy - Strategické plánování a řízení pro města, obce a regiony - Milan Půček, David Koppitz vydáno 2012)

Strategické plánování a řízení není ze zákona povinné. Je však nezbytnou součástí udržitelného rozvoje země. Jedině stanovení ověřitelných cílů umožňuje kontrolovat pokrok v dekarbonizaci. §40 zákona č. 283/2021 Sb. - stavební zákon ukládá při změně, nebo přijímání nového územního plánu vyhodnotit vlivy na udržitelný rozvoj území. Pokud hodnotitel nemá k dispozici konkrétní cíle strategického plánu, bude hodnocení obecné a v zásadě i těžko ověřitelné a kontrolovatelné.

HI.m. Praha je povinna plnit usnesení vlády, ta schválila strategický rámec ČR 2030, který koordinaci strategické a územně plánovací dokumentace požaduje. Ostatní samosprávy se řídí zákonem č. 128/200 Sb. 2/2003 Sb.

Kromě toho zákonná povinnost ukládá hospodařit účelně a hospodárně (§ 38 odst. 1 zákona č. 128/2000 Sb., o obcích /obecní zřízení/) nebo dokonce účelně, efektivně a hospodárně (dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole). Ze zákona o finanční kontrole (viz § 4 odst. 2) plyne pro starostu povinnost stanovit kritéria pro účelnost, efektivnost a hospodárnost. Účelnost (dle definice uvedené v zákoně o finanční kontrole) se vztahuje k cílům.

Pokud cíle nejsou stanoveny, nelze účelnost hodnotit, zákonná povinnost tak nebyla naplněna. Pokud v takové obci vznikne v rámci nakládání s majetkem nebo při investicích apod. škoda, vystavují se starosta a zaměstnanci odpovědní za naplňování finanční kontroly riziku náhrady škody a v krajním případě trestně právní odpovědnosti.

Tomu se dá předejít, pokud obec správně využívá strategického plánování a řízení.

Co z hlediska strategického řízení ukládá zákon.

Strategické řízení není přímo ze zákona povinné, ale pro naplňování úkolů, které souvisí s klimatickými závazky je nezbytné. Vláda úkoluje obce a města ke koordinaci strategického a územního plánování. Bez kvalitního strategického plánování a řízení je obtížné sledovat naplňování potřeb veřejného zájmu. Plnění veřejného zájmu je jednou ze zákonných povinností obcí a měst. Lze tedy konstatovat, že jsou stanoveny povinnosti, které je potřebné naplňovat, pokud se samosprávné orgány obcí a města nechtějí vystavovat nepřiměřenému riziku.

1) Strategický plán obce, kraje = program rozvoje obce, kraje

Zákon o obcích v platném znění (a v obdobné podobě také zákon o krajích) pracuje s pojmem „program rozvoje obce“, jehož schvalování patří do kompetencí zastupitelstva (z hlediska zákona o obcích není tento dokument povinný). V rámci této publikace používáme pojem „strategický plán“ (nebo též (1) dlouhodobý, (2) střednědobý strategický dokument, případně (3) akční plán pro krátkodobé plány, (4) případně tematický koncepční dokument – např. koncepce prevence kriminality, komunitní plán sociálních služeb atd.). Ve všech těchto případech mají tyto dokumenty obvykle charakter „programu rozvoje obce“ a měly by být schvalovány zastupitelstvem, přičemž nezáleží na tom, jak jsou nazvány.

Na obec je dle zákona o obcích pohlíženo ze dvou hledisek:

(a) obec jako územní celek: Obec je základním územním samosprávným společenstvím občanů; tvoří územní celek, který je vymezen hranicí území obce (§ 1 zákona o obcích). Strategické dokumenty se v tomto případě týkají rozvoje území,

(b) obec jako veřejnoprávní korporace: Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývajících (§ 2, odst. 1 zákona o obcích). Strategické dokumenty se v tomto případě týkají například rozvoje či správy majetku nebo poskytovaných veřejných služeb. I v tomto případě by dokumenty měly být schvalovány zastupitelstvem – pokud se jakkoli týkají rozvoje obce.

Jiný charakter z hlediska schvalování mají například strategické dokumenty (a) úřadu, organizačních složek nebo městské policie (například personální strategie, strategie úřadu – tyto dokumenty schvaluje dle našeho názoru statutární zástupce) nebo (b) zřízených či založených organizací (obvykle schvaluje statutární zástupce, u příspěvkové organizace tedy ředitel, pokud si to nevymínil zřizovatel – např. ve zřizovací listině příspěvkové organizace).

2) Cíle obce (kraje) – jsou nutné pro posuzování účelnosti (riziko trestní odpovědnosti)

Z hlediska strategického řízení je důležité porozumět linii poslání (dáno zákonem či u organizací jejím zřizovatelem) → vize (způsob naplňování poslání konkrétní obcí) → cíle (jasně definované, měřitelné).

Poslání obce (obdobné je to u kraje) je obecně vymezeno v § 2 odst. 2 zákona o obcích: Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; **při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem**. Tato definice souvisí s odbornými pojmy „kvalita života“ a „udržitelný rozvoj“.

Zákon o obcích nepracuje s pojmem „vize“ a ani „cíle“, pracuje s pojmem „program rozvoje obce“ = „strategický plán“. Ve strategickém plánu jsou cíle popsány. S pojmem „cíl“ pracuje zákon o finanční kontrole (dle § 9a, zákona o obcích jsou obce povinny finanční kontrolu dle tohoto zákona provádět). A zde je velké riziko pro starosty, kteří **nemají strategický plán nebo jej mají neaktuální**.

Hlavním cílem zákona o finanční kontrole je mimo jiné (§ 4, pís. d. zákona) prověřovat hospodárny 11, efektivní 12 a účelný výkon veřejné správy. Přičemž (dle § 2, písm. o.) se účelností 13 rozumí takové použití veřejných prostředků, které zajistí optimální míru dosažení cílů při plnění stanovených úkolů.

Účelnost není možné bez stanovení cílů posuzovat. Zákon o finanční kontrole v § 4 odst. 2 starostovi ukládá stanovit kritéria pro posuzování hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti. Pokud nejsou kritéria pro hodnocení hledisek hospodárnosti, efektivnosti a účelnosti stanovena právními předpisy, technickými nebo jinými normami, musí být předem stanovena vedoucím orgánem veřejné správy, a to na základě objektivně zjištěných skutečností. Cíle by měly být schváleny zastupitelstvem například v podobě strategického plánu (programu rozvoje obce). Jinak se starosta a úředníci odpovědní za uplatňování zákona o finanční kontrole v dané obci vystavují riziku „neúčelného nakládání s majetkem“. To může vést:– v případě vzniklé škody k občansko právní odpovědnosti 14,– nebo pracovně právní odpovědnosti za škodu (dle § 16 zákona č. 312/2002 Sb., o úřednících samosprávných celků),– nebo může jít v krajním případě o trestně právní odpovědnost – porušení povinnosti při správě cizího majetku dle trestního řádu, § 220 nebo §221 (nedbalost) trestního zákoníku(zákon č. 40/2009 Sb.). U § 220 platí, že pokud by byl prokázán záměr způsobit škodu¹⁵, stačí škoda „nikoliv malá“ (tedy nad 25 tis. Kč). V případě nedbalosti (dle § 221) musí jít o škodu „značnou“ (nad 500 tis. Kč).

Tato situace by v praxi mohla nastat, pokud by obec realizovala problematickou investici (například by se významně zadlužila při vybudování sportoviště a neměla by zdroje na jeho provozování), která by neodpovídala cílům schváleného strategického plánu (nebo by plán vůbec neexistoval nebo by byl neaktuální) a nemohla tak být posouzena účelnost investice. Většina starostů na tomto místě jistě namítne, že posuzování účelnosti je nesnadné a zatím nebylo prakticky při nakládání s majetkem u většiny samospráv (respektive v celé veřejné správě) prováděno. Je tedy spíše běžnou praxí toto „neprovádění“. To ale nemění nic na skutečnosti, že zákonná povinnost je uložena a musí být naplňována.

Správně prováděné strategické plánování a řízení (cíle jsou stanoveny transparentně za účasti veřejnosti a účelnost lze tedy posuzovat) tento problém řeší.

4. Územní plán hl.m. Prahy nemá vazbu na strategickou dokumentaci a klimatické závazky

[Hl.m. Praha konstatuje:](#)

“Praha má svůj platný územní plán již od roku 1999 a dnes už neodpovídá požadavkům na rozvoj Prahy ve 21. století.

Plán pochází z doby, kdy ještě nebyly rozšířeny mobilní telefony, nepočítal s digitalizací ani s tím, že bude potřeba stavět znovu spadlou lávku. Současný plán je pro rozvoj Prahy velmi neflexibilní, podléhá stovkám změn ročně, zahlcuje úředníky zbytečnou prací, a i proto připravujeme plán nový – [Metropolitní plán](#).”

Hl.m. Praha není na účinnost nového stavebního zákona připravena. Nenaplňuje cíle a závazky ve vztahu k ČR a EU. Největší výzvou, před kterou stojí ČR, EU a svět, je dekarbonizace a postupné dosažení uhlíkové neutrality.

Není to jen výzva, ale také obrovská příležitost, jak vytvořit odolnou, prosperující a soudržnou společnost, která bude schopna čelit výzvám, na jejichž počátku nyní stojíme. Hl.m. Praha jako leader celé ČR disponuje největším inovačním potenciálem a má reálné schopnosti měnit poměry v celé ČR. Základním předpokladem však je začít skutečně uplatňovat všechny principy udržitelného rozvoje. Všechny cíle a záměry těmito cíli poměřovat, v souladu s nimi koordinovat a sledovat konkrétní pokrok.

Od roku 2021, kdy se ČR připojila k legislativnímu rámci EU pro dosažení uhlíkové neutrality, se již nejedná o nezávazné proklamace, ale právní závazek, který má být naplňován a jeho plnění průběžně hodnocené. Jedná se o závazek k přechodu od projektového řízení k řízení strategickému.

Zavedení strategického plánování je podmínkou k tomu, aby bylo možné ve veřejné správě začít uplatňovat subsidiární správu. Strategické plánování umožňuje, aby se společné strategické, nebo i dílčí specifické cíle naplňovali na těch nejnižších úrovních vlastními možnostmi a způsoby dle místních podmínek a potřeb.

Hl.m. Praha je zatím tímto přístupem velice vzdálená. Praha nemá žádný způsob, jak měřit a sledovat plnění stanovených cílů. Nedokáže vytvářet synergické efekty a prosazovat rozumná opatření, která budou znamenat reálný obrát hl. m. Prahy k udržitelnému rozvoji.

Jednotlivé dílčí strategie neplní strategický plán hl. m. Prahy. Hlavní zastřešující dokument neplní implementační plán strategického rámce ČR a nenaplňuje úkoly Agendy 2030, která je provázána na 17 udržitelných SDG cílů OSN. Přitom tento veřejný úkol má hl.m. Praha již od **17.10.2018**, kdy vláda ČR přijala **usnesení č. 669/2018 o implementaci strategického rámce ČR 2030**.

Kapitola 4 Obce a regiony implementace strategického rámce ČR 2030 ukládá:

16. Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné

16.1. Strategické a územní plánování je na všech úrovních koordinováno

Hlavní město Praha však územní a strategické plánování vůbec nekoordinuje. Není tedy ani možné podle nich koordinovaně postupovat. Hl.m. Praha stále přijímá nové strategie, ale nemá řádně zajištěnu jejich kontrolu a nutnou aktualizaci. Zastřešující strategický plán hl. m. Prahy je bez aktualizace z roku 2016. **Plánování rozvoje Hl. m. Prahy nenaplňuje cíle udržitelného rozvoje.**

5.HI. m. Praha není schopna účinně sledovat uznanou podobu veřejného zájmu

Platný strategický plán, který je dobře koordinovaný, průběžně hodnocen a aktualizován je kompasem pro práci celé veřejné správy. **Sledování dosažení cíle uhlíkové neutrality je cíl, který je nepochybně obecným veřejným zájmem.** Strategický plán je nástroj, který pomáhá tento cíl naplnit. Je to celostní - nadresortní dokument s danou strukturou. Pracuje vždy s nejlepším aktuálně dosaženým poznáním. Pokud je strategický plán průběžně kontrolován, má zajištěnou zpětnou vazbu a je pravidelně aktualizován, dokáže reprezentovat uznanou podobu veřejného zájmu.

Sledování a ověřování plnění uznané podoby veřejného zájmu představuje smysl existence celé veřejné správy.

Koordinovaný postup v rámci strategického plánování a řízení je standardní náplní práce veřejné správy celé EU minimálně na západ od našich hranic. Jedná se o způsob, jak v rychle se měnícím globálně propojeném světě udržet trvalou vazbu mezi občany a jejich samosprávnými orgány.

Tento postup je možný v prostředí, ve kterém je uplatňována "Zásada subsidiarity", která je vymezena v čl. 5 odst. 3 Smlouvy o Evropské unii. Jejím cílem je zajistit, aby se rozhodnutí přijímala na úrovni, která je co nejbližší občanům, a aby se neustále prováděly kontroly s cílem ověřit, že opatření na úrovni Evropské unie (EU) jsou odůvodněná s ohledem na možnosti dostupné na vnitrostátní, regionální či místní úrovni.

Hl.m. Praha místo strategického plánování a řízení preferuje ad-hoc vlivové rozhodování. Při tomto postupu je obtížné sledovat, jak daná rozhodnutí naplňují uznanou podobu veřejného zájmu. Chybějící platný zastřešující dokument neumožňuje, aby zpracovatelé dílčích dokumentací dokázali efektivně hodnotit synergie dílčích záměrů ve vztahu k celku. Jsou tak odkázáni pouze na obecný strategický rámec ČR.

Pokud se však jakýkoliv zpracovatel dílčí dokumentace pokusí o reálnou strategickou práci a začne kontrolovat soulad s cíli udržitelného rozvoje, zjistí nesoulad už mezi Zásadami územního rozvoje, které vůbec nejsou mezi hl.m. Prahou a Středočeským krajem koordinovány. Navíc nejsou ani vzájemně porovnatelné. Hlavním důvodem tohoto stavu je snaha hl.m. Prahy uvést do souladu aktualizovanou Politiku územního rozvoje se zcela neaktuálním návrhem metropolitního plánu, který jakékoliv cíle udržitelného rozvoje ignoruje.

Výsledkem jsou ZÚR, které nerozpracovávají cíle udržitelného rozvoje, pouze konstatují potřebu vytváření města krátkých vzdáleností. Koordinační úkoly neplní. Přestože všechna dostupná data a odborná doporučení říkají, že Praha se nemůže rozvíjet monocentricky a dostředně, územně plánovací dokumentace tento přístup dále prosazuje a rozvíjí. Na okraji hl.m. Prahy vzniká sídelní kaše bez infrastruktury, vybavenosti, služeb. Přestože obce rostou do velikosti měst, neexistuje plán, jak zde vytvořit plnohodnotné podmínky pro život, které by umožnily snížit poptávku po mobilitě a dojíždění do hl. m. Prahy. Hl. m. Praha ani neplánuje obvod Prahy propojit rychlou kolejovou dopravou. Stejně tak návrh územního plánu vůbec nedefinuje čtvrtě, jejich jádra, náměstí, veřejné prostory, služby a vybavenost. Negarantuje a nerozvíjí polyfunkční a polycentrický rozvoj. Nedokáže nabídnout podmínky pro rozvoj bezmotorové dopravy a rozvoj mikromobility.

Hl.m. Praha za více jak 20 let účinnosti stávajícího územního plánu měla možnost pokrýt celou Prahu podrobnými územními studii, na jejichž podkladě by bylo možné zpracovávat závazné regulační plány. Přestože tento postup vlastní Pražské stavební předpisy předpokládají, nebyla k jejich pořízení vůle. Od 1.1.2024 začíná platit nový stavební zákon s přechodným obdobím do 30.6. 2024. Zatím neexistuje ani náznak toho, že by hl. m. Praha chtěla svůj přístup k územnímu plánování přehodnotit. Bez toho, že by upravila územní plán a pro rozvojové plochy hl. m. Praha přijala povinnost zpracovat regulační plány a uzavřít plánovací smlouvy nebude Praha schopna uplatnit svůj vliv na rozvoj území. Bez toho však není ani myslitelné uvažovat o udržitelném rozvoji a směřování k uhlíkové neutralitě. Hrozí, že za zhodnocené území územním plánem pokud v něm bude potřeba umístit veřejnou vybavenost a služby bude muset hl.m. Praha vydávat prostředky na kompenzace, místo aby je z rozvoje získávala.

6. Vývoj legislativy a strategických dokumentů

Hrubá časová osa ukazuje, jak rychlý je společenský vývoj, který vyžaduje permanentní sledování a aktualizaci plnění vytyčených cílů. Hl.m. Praha nemá řádně zavedené strategické plánování a v řízení neuplatňuje principy subsidiární správy. To ve svém důsledku vede k neefektivnímu nakládání s veřejnými prostředky a neumožňuje plnit řádně veřejné úkoly a sledovat veřejný zájem. Zpracované dokumenty představují vždy posun a dílčí kvalitu, ale pokud nejsou vzájemně smysluplně provázané a navázané na nadřazené cíle, nedokáží vést ke kolektivnímu rozhodování a reálnému plnění společenských cílů.

- Stávající územní plán byl schválen 9.9. 1999 usnesením č. 10/05 Zastupitelstva hl. m. Prahy
- Územní plán je zastaralý dokument, pro který za ¼ století hl.m. Praha nebyla schopna zpracovat územní studie natož regulační plány, podle kterých se zakládala velká Praha po vzniku Československé republiky.
- V roce 2001 byl schválen zákon 100/2001 Sb. o posuzování vlivů na životní prostředí. Jehož součástí je i posouzení vlivů koncepce na životní prostředí.
- **26.10.2012 byl schválen Protokol o používání zásad subsidiarity a proporcionality** vydaný ve věstníku EU C 326/206. Zásada subsidiarity EU říká, že je věcí samotné země jak bude společné cíle napřovat. Článek 5 rozšiřuje princip subsidiarity až na úroveň obcí. Tento článek směřuje k tomu, aby plnění společných cílů probíhalo na té nejnižší úrovni co nejbližší občanům podle místních pravidel. Princip subsidiarity nutně znamená i kodifikaci strategického plánování a řízení bez kterého nelze účinně princip subsidiarity uplatňovat.
- **19.3. 2013 bylo zastupitelstvem hl.m. Prahy schváleno zadání nového územního plánu.**
- 14. 4. 2014 byl zveřejněn koncept odůvodnění plánu Metropolitního plánu, podkladu o metodice Plánu, možnostech návrhu a způsobu řešení problémů Prahy.
- v prosinci 2015 představuje Centrum dopravního výzkumu Metodika pro přípravu plánů udržitelné mobility měst ČR.
- V prosinci 2015 byla smluvními stranami OSN přijata rámcová úmluva o změně klimatu - Pařížská dohoda, která vstoupila v platnost 4.11.2016.
- **Hlavní město Praha si schválila v roce 2016 strategický plán, který je do dnešního dne zastřešujícím dokumentem pro všechny městské strategie.**
- **Strategie adaptace hl.m. Prahy na klimatickou změnu** byla schválena usnesením rady HMP č. 1723 dne 18.7.2017.
- 11.12.2018 bylo schváleno NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu. Toto nařízení stanovuje mechanismus správy za účelem: provádění strategií k dosažení cíle uhlíkové neutrality, zajištění včasnosti a srovnatelnosti zpráv o plnění. Požaduje připravit vnitrostátní plán.
- **16.4. 2018 byl veřejně vystaven návrh Metropolitního plánu ke společnému jednání.** Návrh metropolitního plánu nechtěl později schválený strategický plán hl. m. Prahy, nereaguje na úkoly, které vyplývají pro hl.m. Prahu ze Strategického rámce ČR 2030 a nezpracovává vlastní klimatické strategie.
- Dne 26.6. 2018 byl schválen usnesením Rady HMP č. 1650 Implementační plán Strategie adaptace hl. m. Prahy na klimatickou změnu pro roky 2018-2019.
- **Usnesením vlády ČR č. 669/2018 zde dne 17.10.2018 byl schválen implementační plán strategického rámce ČR 2030,** který představuje vlastní vizi ČR v plnění cílů Agendy 2030. Implementace Agendy 2030 bylo schváleno také 17.20.2018 usnesením vlády ČR č. 670.

- Plán udržitelné mobility hl.m. Prahy a okolí usnesením Zastupitelstva hl.m. Prahy č. 7/32 z dne 24.5. 2019.
- Plán udržitelné mobility hl.m. Prahy a okolí - Akční plán 2019-2023 schváleno radou hl.m. Prahy usnesením č. 2462 ze dne 18.11.2019.
- Dne 20.6.2019 Zastupitelstvo HMP schválilo **usnesení číslo 8/42 k vyhlášení klimatického závazku hl.m. Prahy.**
- **2020 schválena Zelená dohoda pro Evropu.** Klimatická politika EU směřující k ekologicky udržitelnému a bezemisnímu hospodářství a politice. Dohodu podpořil 15. ledna 2020 Evropský parlament poměrem hlasů 482 ku 136.
- Usnesení Rady hl.m. Prahy číslo 376 ze dne 2.3.2020 k návrhu **Memoranda o spolupráci na urychlení přípravy a realizace významných dopravních staveb na území hlavního města Prahy a Středočeského kraje.**
- Dne 7.9.2020 Usnesením rady č. 1936 byl schválen implementační plán strategie adaptace hl.m. Prahy na změnu klimatu.
- **V Bruselu byla dne 9.12. 2020 schválena strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti, která se stává součástí navazující právní normy o klimatické neutralitě**
- Dne 22.3.2021 bylo usnesením Rady hl.m. Prahy č. 584 schválen dopravní plán hlavního města Prahy 2021-2025.
- Dne 27.5. 2021 byl usnesením č. 27/30 schválen **Klimatický plán hl. m. Prahy 2030.**
- **30. června 2021 bylo schváleno Nařízení Evropského parlamentu a rady EU 2021/1119, kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 ("evropský právní rámec pro klima").**
- **Dne 29.7.2021 nabývá účinnosti část nového stavebního zákona jehož součástí je i §40 vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj.**
- Usnesením zastupitelstva hl.m. Prahy č. 32/47 dne 16.12. 2021 a usnesením zastupitelstva Středočeského kraje č. 093-11/2021/ZK ze dne 29.11.2021 bylo schváleno **MEMORANDUM o vzájemné spolupráci mezi hlavním městem Prahou a Středočeským krajem.**
- Hl.m. Praha schválila usnesením zastupitelstva č. 33/17 dne 27.1. 2022 **Strategii hl.m. Prahy pro přechod na cirkulární ekonomiku.**
- **30.1.2022 získává podle § 10g zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování na životní prostředí stanovisko ke koncepci (SEA) návrh metropolitního plánu.**
- **30.5. 2022 a 23.6.2022 proběhlo veřejné projednání návrhu Metropolitního plánu hl. m. Prahy.** Protože hl.m. Praha vůbec nekontroluje plnění a neaktualizuje vlastní strategický plán, není ani možné jej promítnout do návrhu metropolitního plánu. Strategické dokumenty hl. m. Prahy nejsou vztaženy ke společným SDG cílům, jak to ukládá strategický rámec ČR a **jak to od nás očekávají ostatní státy EU.**

Nový územní plán hl. m. Prahy nenavrhuje změny v území dostatečně jasně, aby bylo možné potenciální kumulace a synergie jeho vlivů odpovědně posoudit.

- **30.6. 2022 byly odevzdány námítky k metropolitnímu plánu zástupci veřejnosti i MČ.**
- K 1.1.2023 nabyl účinnosti prováděcí předpis, který zavádí jednotný standard pro zpracování územních plánů, který ale metropolitní plán vůbec nerespektuje.
- Vláda ČR schválila v roce 2019. **18.10. 2023 Vláda ČR schválila nový energetický a klimatický plán usnesením č. 784** Zahrnuje 5 rozměrů a) energetické bezpečnosti, b) vnitřního trhu s energií, c) energetické účinnosti, d) snižování emisí uhlíku a e) výzkum, inovace a konkurenceschopnost.
- **1.1.2024 nabývá účinnost nový stavební zákon s přechodným obdobím do 30.6.2024.**

Pozn. Politika územního rozvoje dává konkrétní úkoly a je závazná. Pravidelně se aktualizuje stejně jako Zásady územního rozvoje. hl.m. **Praha úkoly neplní.** Nemá je ve vlastních Zásadách územního rozvoje a tedy ani podle toho neplánuje a neorganizuje svoji činnost.

7. Působení samospráv v podmínkách přechodu na nový stavební zákon

Od 1.1.2024 vstupuje v platnost nový stavební zákon č. 2838/2021 Sb.

Zákon je plně účinný pro vyhrazené stavby jako jsou dálnice, železnice, produktovody a podobně. Pro věci, které se týkají územního plánování a běžného povolování záměrů, platí přechodné období do 30.6.2024. Po tuto dobu se postupuje dle dosavadních právních předpisů.

Nový stavební zákon je postaven na dvou pilířích. Územním plánování a hmotném stavebním právu.

Podle hmotného stavebního práva stavební úřad povoluje v jednom kroku stavební záměr. Nový stavební zákon již nezná termín územní řízení a stavební povolení. Nově zná jen záměr, který se povoluje v jednom kroku. Záměrem může být i celý areál budov, staveb a zařízení s tím, že pokud záměr nemůže mít negativní vliv na evropsky významné lokality, provede stavební úřad v rámci jednoho kroku i posouzení EIA. Účastníky řízení mohou být pouze přímo dotčené osoby vlastním záměrem. Ti mohou namítat jen fyzické vlivy vlastního záměru. Stavební úřad při povolování záměru ověřuje soulad s územně plánovací dokumentací a v ní uvedenými opatřeními. V souladu s požadavky územně plánovací dokumentace chrání charakter území a plní úkoly a cíle územního plánování. Kontroluje soulad s požadavky stavebního zákona a jiných právních předpisů a soulad se zákonem chráněnými zájmy účastníků řízení. Stavební zákon definuje stavební úřad jako orgán státní správy, který pouze kontroluje soulad soukromých zájmů s platnou legislativou. Tedy zákonů a obecných předpisů a nařízení a konkrétních pravidel pro využívání území, které si samosprávy se svými občany schválí. To jsou opatření obecné povahy v podobě územně plánovací dokumentace.

Stavební zákon stanoví, že veškeré vyjednávání o vztazích v území, způsobu a intenzitě využití území i charakteru území se musí odehrát výhradně na poli územního plánování. Jen prostřednictvím nástrojů územního plánování může samospráva spolu se svými občany pojmenovat rozsah svých potřeb a zájmů. Pokud chtějí samosprávy garantovat pro své občany podmínky pro zdravý a plnohodnotný život, rozvíjet vybavenost, služby, veřejnou infrastrukturu atd., mohou to dělat jen a pouze prostřednictvím nástrojů územního plánování. Jen to, co je obsaženo v platné územně plánovací dokumentaci, je opatřením obecné povahy, které stavební úřad sleduje a naplňuje. Je pouze odpovědností samosprávy a potažmo občanů, jak podrobná pravidla si pro využívání vlastního území stanoví. Co a jak si přejí chránit, co a jak rozvíjet. Za tímto účelem mají samosprávy k dispozici všechny potřebné úrovně územně plánovací dokumentace. Základní stanovení využití ploch do územního plánu. Podrobnou koordinaci, popis charakteru a potenciálu rozvoje území v územní studii. Závazné stanovení vybavenosti, služeb, podlažnosti, vytvoření uliční sítě a parcelace v regulačním plánu. Zajištění vyvážení vlivů územně plánovací činnosti prostřednictvím finančního, nebo nefinančního plnění investora obcí a další podrobné podmínky využití území v plánovací smlouvě.

Samospráva tak uplatňuje svůj vliv v území zásadně prostřednictvím nástrojů územního plánování. Pokud v důsledku své činnosti samospráva významně omezí využití nějakých pozemků, mají jejich majitelé ze zákona nárok na odpovídající kompenzaci.

Stavební zákon tedy přináší zásadní zlom. Uznává samosprávy jako svéprávné a odpovědné veřejnoprávní korporace, pro které je působení na poli územního plánování důležitým ekonomickým nástrojem. Podrobné plánování a využití finančních nástrojů umožňuje, aby rozvoj obce neprobíhal na úkor občanů, které samospráva zastupuje. To doposud nebylo prakticky možné a samosprávy tak nedokázaly plnohodnotně naplňovat smysl článku 101 ústavy ČR.

Stavební zákon vytváří právní prostor. Jak bude reálně naplněn, je v rukou samospráv. Je více než s podivem, že v celé ČR neprobíhá hektické vyjednávání nad přípravou úprav územních plánů. Samosprávy si musí podmínit rozvoj svého území vznikem podrobné územně plánovací dokumentace a na ni navázat podmínku uzavření

plánovací smlouvy. Jen tak bude majitel vědět, že reálná hodnota jeho pozemku není odvislá jen od toho, co ně něm dle platného územního plánu může postavit, ale i od míry vlivu, který záměr na území bude mít a který bude muset samosprávě svým odvodem kompenzovat. Jen tento postup umožní samosprávě vyjednat potřebnou infrastrukturu, služby vybavenost, komunikace, parcelaci.

Za více jak 30 let si mnoho samospráv našlo svůj způsob, jak vyvažování svého rozvoje na poli územního plánování zajistit. Nový stavební zákon nyní tyto postupy sjednocuje a standardizuje. Dobu přechodného období mohou obce a města využít k tomu, aby svá pravidla převedla do závazné územně plánovací dokumentace. Samosprávy potřebují podmínit rozvoj území plánovacími smlouvami a podrobnou regulací, nad kterou je možné vyjednat dobré podmínky pro plnění za zhodnocení pozemků. Pro zajištění udržitelného rozvoje budou obce a města muset regulovat využití ploch a území a garantovat potřebnou infrastrukturu. Samospráva má právo na neregulovanou funkční plochu v územním plánu v rámci jeho úpravy předepsat další stupeň zpracování územně plánovací dokumentace. Od územní studie, přes regulační plán až k uzavření plánovací smlouvy. Za případné omezení využití pozemků vlivem regulace však zároveň vzniká nárok majitelům regulovaných pozemků na odpovídající kompenzaci. Samosprávy tak musí provést revizi své územně plánovací dokumentace a aktualizovat ji na nový právní stav. Bez toho hrozí, že za zhodnocení soukromých pozemků nebudou mít možnost získat odpovídající plnění a naproti tomu za nutná omezení pozemků za účelem získání ploch pro nutnou infrastrukturu a vybavenost, nebo jen zajištění přiměřenosti výstavby, která odpovídá charakteru místa, budou muset majitelům pozemků poskytnout kompenzace. Je tedy zřejmé, že pokud samosprávy nebudou konat, nelze to považovat za postup, který odpovídá péči řádného hospodáře. Samosprávy se tak vystavují riziku, že díky své pasivitě budou čelit i právními důsledkům.

Pro hl. m. Prahu to znamená nalézt způsob, jak začít urychleně pořizovat podrobnou územně plánovací dokumentaci.

Hl. m. Praha nemá zpracovanou podrobnou územně plánovací dokumentaci a nemá ani svůj rozvoj podmíněn jejím zpracováním. V současné době vyjedná s investory dobrovolné plnění nad plánovací smlouvou. Nabytím účinnosti nového stavebního zákona musí mít město povinnost uzavření plánovací smlouvy v územně plánovací dokumentaci. V opačném případě ztrácí jakoukoliv schopnost si v území cokoli vyjednat. Absence podrobné územně plánovací dokumentace je pro město extrémně nevýhodná, neboť dokud investor neví podmínky využití území, není možné se dohadovat na odpovídajícím plnění. Je proto nutné, aby pro všechny své rozvojové plochy malého rozsahu byla přijata úprava územního plánu, která předepíše uzavření plánovací smlouvy. Pro plochy, které vyžadují pře parcelaci, vznik nových veřejných prostranství, komunikací a veřejné infrastruktury, musí být pro zástavbu předřazena před plánovací smlouvu podmínka vzniku regulačního plánu. Jen tak je samospráva schopna řídit a organizovat rozvoj v území a garantovat vznik služeb a vybavenosti. Pro rozvoj větších území, kde je nutná širší koordinace, je nezbytné, aby před pořízením regulačního plánu a uzavřením plánovací smlouvy napřed proběhla diskuse nad předepsanou územní studií.

Tento postup není jen nutnou podmínkou pro vyvažování vlivu samospráv na poli územního plánování, ale především pak je nutným předpokladem pro zajištění udržitelného rozvoje a nasměrování města k uhlíkové neutralitě. Pro vytváření polyfunkčního a polycentrického území, kde jsou vyvážené všechny druhy dopravy včetně pěší, cyklo i mikro mobility je nutné plánovat s veřejností ve větší podrobnosti, než je územní plán, který je v měřítku 1:10 000, tedy kde 1 mm na mapě je 10 m ve skutečnosti. Tento logický zřejmý a logický požadavek však hl. m. Praha není schopna nyní naplnit. Hl. m. Praha je zahlcena mikromanagementem, který zajišťuje pro 57 zcela nesourodých městských částí. Jak co do charakteru, tak co do velikosti. Od vesnic v polích s několika set občany po 100tisícové město jako je Praha 6 nebo Praha 4. Některé části jsou pro jednotnou správu, kterou má městská část pro své občany zajišťovat, příliš velké. Jsou schopné a mají aparát jako velké okresní město, ale nemají prakticky žádné kompetence. Malé MČ o pár set občanech nemohou nabídnout svým občanům v MČ podmínky pro plnohodnotný život se službami a vybaveností. Potřebují součinnost s hl. m. Prahou, ale na hl. m. Praze se těžko prosazují.

8. Nový stavební zákon - příležitost ke změně

Monopolní postavení Prahy v celé ČR a její nesmírně široké pravomoci vytváří velice korupční prostředí. Není proto ani divu, že hl. m. Praha se ani nepokusila za více jak 30 let neefektivní způsob správy změnit. Nevadí, že není řádná koordinace a že se například jedno místo znovu rozkope ihned po tom co se opraví. Nový stavební

zákon je příležitost, jak začít věci měnit. Úpravou statutu hl. m. Prahy by mělo být umožněn vznik svazků MČ a MČ a obcí, které by v případě, že budou mít například více jak 15.000 obyvatel mohou působit jako obec s rozšířenou působností a mít právo si zpracovat vlastní podrobnou územně plánovací dokumentaci a uzavírat plánovací smlouvy s dohodnutým dělením plnění ve prospěch MČ a krajů (hl. m.P.a SK). Tento přístup umožní, aby naráz urychleně začala vznikat potřebná podrobná územně plánovací dokumentace a hl. m. Praha získá prostor pro koncepční práci a koordinaci.

Prvním krokem však musí být neprodlená aktualizace strategického plánu hl.m. Prahy, aby odpovídal standardům pro kontrolu a hodnocení sledování cílů udržitelného rozvoje. Vlastní strategické plány MČ a spádových území musí na sledovat celoměstské strategické cíle a k nim vytvářet vlastní specifické cíle a konkrétní akční plány. Podle takto koordinované strategie je pak možné vytvářet i smysluplnou územně plánovací dokumentaci, která dokáže naplňovat jak vlastní místní cíle, tak celkovou strategii městského rozvoje. Za těchto podmínek je pak možné zajistit i pro MČ potřebnou koordinaci a součinnost organizací hl.m. Prahy. Tento postup není fikcí, ale reálnou cestou jak umožnit rychlé rozhodování a kvalitní koordinované plánování se širokým zapojením samospráv a jejich občanů. Je to i správná cesta jak zajistit, aby velká MČ, nebo svazek MČ, nebo svazek MČ a obcí byl odpovědným partnerem jak pro své občany tak pro hl. m. Prahu.

MČ Praha 6 by v zájmu zajištění péče řádného hospodáře měla do konce roku požádat hl. m. Prahu o pořízení územních studií pro celé území MČ Prahy 6 dle jednotlivých čtvrtí - spádových území.

MČ Praha 6 by tyto územní celky měla smysluplně a jednotně rozvíjet a požadovat jejich ukotvení jako vrstvu územního plánu a pro tuto vrstvu požadovat, aby větší změny než dostavby na jednotlivých parcelách rozvojových ploch byly podmíněny minimálně zapsanou územní studií.

MČ Praha 6 by měla požadovat úpravu územního plánu, aby rozvoj na všech větších rozvojových plochách byl vždy podmíněn pořízením regulačního plánu.

MČ Praha 6 by měla požadovat, aby pro všechny rozvojové plochy na území MČ byla přijata změna územního plánu, ve které bude stanovena podmínka uzavření plánovací smlouvy.

MČ Praha 6 by měla požadovat úpravu statutu hl. m. Prahy, který by umožnil MČ Praze 6 si pořizovat vlastní územní studie, regulační plány a uzavírat plánovací smlouvy na základě vlastního strategického plánu, který bude koordinován se strategickým plánem hl. m. Prahy a cíli udržitelného rozvoje.

9.Narovnání podmínek v přechodném období při vyrovnávání vlivů na území

Je potřeba, aby obce a města využila přechodné období k revizi své územně plánovací dokumentace. Zvýšením autonomie stavebních úřadů a vypuštěním územního řízení jsou obce a města postavena do situace, kdy je nutné mít dostatečně ošetřeny všechny zájmy již v rámci platné územně plánovací dokumentace.

Každá obec, město potřebuje pro své občany zajistit v rámci svého rozvoje potřebné plochy pro vybavenost, služby, technickou infrastrukturu, oddech, sport atd..Není reálné, aby při tom nedocházelo k zasahování do soukromých pozemků.

Zákon majitele pozemků chrání. Pokud zastupitelstvo schválí změnu územního plánu, která ve veřejném zájmu omezí využití soukromého pozemků, má majitel právo na odpovídající kompenzaci.

Zákon proto zároveň umožnil samosprávám dohodnout plnění, které majitel za zhodnocení pozemku při změně územního plánu poskytne v plánovací smlouvě. Plánovací smlouva dává volnost samosprávě nalézt individuální dohodu podle konkrétních podmínek. Vložení požadavku na plánovací smlouvu do územního plánu i na stávající plochy, které jsou již fakticky zhodnoceny nemůže být vnímána majiteli jako významné omezení využití parcely, protože pokud má v místě obec a město své zájmy a potřeby uplatňovalo by je v rámci územního řízení. Obdobně pro větší plochy, kde musí vzniknout veřejné prostory, ulice, nová parcelace není významným omezením, protože obdobné vyjednávání by probíhalo v rámci územního řízení. Předepsání územní studie pro

velké území nepřináší taky automaticky změnu územního plánu, ale vytváří se územně plánovací podklad, který přispívá v rámci stanovených pravidel variantní řešení.

Po uplynutí přechodného období však může být situace již vnímána jinak. Pokud obec a MČ neprojeví zájem o podrobnější regulaci, nebo vyjednání plánovací smlouvy v územním plánu je to signál pro stavební úřad, že platí jen obecná pravidla územního plánu a konkrétní řešení je v rukou stavebníka. Obec je nadále účastník řízení, ale nemá právo si nárokovat nic nad rámec toho co nemá ošetřeno v územně plánovací dokumentaci.

Od 1. 1. 2024 pro nově probíhající změny obec, nebo město může požadovat plnohodnotné plnění za zhodnocení území vlivem svého působení na poli územního plánování. Při změnách území z nezastavitelných ploch na zastavitelné se jedná o řádové navýšení ceny nemovitosti. Standardní uplatňované plnění na západ od nás představuje dělení zisku za zhodnocené území na cca 1/3, kdy 1/3 je zisk majitele pozemku, 1/3 je odvod na dobudování místní infrastruktury a 1/3 je odvod obci na doplnění veřejné vybavenosti a služeb.

Pro podrobnou práci v území je vhodné koordinovat rozvoj s akčními plány strategického plánu. Strategický plán vymezuje uznanou podobu veřejného zájmu a je jasnou oporou pořizovateli, aby vše potřebné v území ve veřejném zájmu bylo možné do územního plánu vložit. Následně pak konkrétně ověřit v územní studii a zaregulovat do plánu regulačního. Tento postup umožňuje skutečně hledat nejlepší řešení a funkčně koordinovat potřeby v území. Je možné si takto stanovit priority a dle nich pak vyjednávat o plánovací smlouvě. Je možné takto garantovat vznik potřebných služeb a veřejné infrastruktury. Tímto postupem obec, město dokáže naplňovat společenské cíle a pracovat v souladu s uznanou podobou veřejného zájmu.

10. Princip subsidiarity jako jeden ze základních principů fungování EU požaduje odpovědné rozhodování na všech úrovních

Princip subsidiarity ve veřejné správě je od roku 2012 vědomě rozvíjeným principem EU.

Jedná se o zavádění horizontální správy. To znamená, že na základě společných zákonných nařízení přijímají orgány veřejné správy na všech úrovních vlastní legislativní opatření.

Je to princip, který umožňuje, aby pro řešení jednoho úkolu byly zvoleny místně odpovídající prostředky. Tento přístup tedy předpokládá vlastní iniciativu a aktivitu pro hledání nejlepší možné varianty řešení. Nutnost vlastní volby tak přináší i zvýšené nároky na odpovědné rozhodování s ohledem na potřeby veřejného zájmu.

Subsidiarita - zásada podle níž se zodpovědné rozhodování ve veřejných záležitostech odehrává vždy na té nejnižší možné úrovni veřejné správy. Smyslem je zajistit, aby všechny rozhodovací procesy vždy probíhaly co nejbližší k občanům.

2. Protokol o používání zásad subsidiarity a proporcionality vydaný ve věstníku EU C 326/206 26. 10. 2012

VYSOKÉ SMLUVNÍ STRANY,

PŘEJÍCE SI zajistit, aby rozhodnutí byla přijímána na nejbližší občanům Unie,

ODHODLÁNY stanovit podmínky použití zásad subsidiarity a proporcionality, zakotvených v článku 5 Smlouvy o Evropské unii, a vytvořit systém kontroly používání těchto zásad,

SE DOHODLY na následujících ustanoveních, která se připojují ke Smlouvě o Evropské unii a ke Smlouvě o fungování Evropské unie:

Článek 1

Každý orgán neustále dbá na dodržování zásad subsidiarity a proporcionality vymezených v článku 5 Smlouvy o fungování Evropské unie.

Článek 2

Před Předložením návrhu evropského legislativního aktu provede Komise rozsáhlé konzultace. Tyto konzultace musí případně přihlížet k regionálnímu a místnímu rozměru zamýšlené činnosti. V mimořádně naléhavých případech Komise tyto konzultace neprovede. Své rozhodnutí odůvodní v návrhu.

Článek 5

*Návrhy legislativních aktů se odůvodňují s ohledem na zásady subsidiarity a proporcionality. Každý návrh legislativního aktu by měl obsahovat zevrubnou informaci umožňující posoudit soulad se zásadami subsidiarity a proporcionality. Tato informace by měla obsahovat zhodnocení finančního dopadu návrhu, a jde-li o směrnici, zhodnocení důsledků pro předpisy, jež mají být členskými státy přijaty, případně včetně důsledků pro regionální předpisy. Důvody umožňující dospět k závěru, že cílů Unie lze lépe dosáhnout na její úrovni, se opírají o kvalitativní, a kdekoli je to možné, kvantitativní údaje. **Návrhy legislativních aktů přihlížejí k nutnosti postupovat tak, aby každá zátěž, finanční nebo správní, dopadající na Unii, vlády členských států, regionální nebo místní orgány, hospodářské subjekty a občany byla co nejmenší a přiměřená cíli, jehož má být dosaženo.***

Článek 6

Ode dne předání návrhu evropského legislativního aktu může každý vnitrostátní parlament nebo kterákoli komora vnitrostátního parlamentu ve lhůtě šesti týdnů zaslat předsedům Evropského parlamentu, Rady a Komise odůvodněné stanovisko uvádějící, proč soudí, že dotýčný návrh není v souladu se zásadou subsidiarity. Je věcí vnitrostátního parlamentu nebo komory vnitrostátního parlamentu konzultovat, kde je to vhodné, regionální parlamenty, které mají normotvornou pravomoc. Pochází-li návrh evropského legislativního aktu od skupiny členských států, předá předseda Rady stanovisko vládám těchto členských států. Pochází-li návrh evropského legislativního aktu od Soudního dvora, Evropské centrální banky nebo Evropské investiční banky, předá předseda Rady stanovisko dotyčnému orgánu nebo dotyčné instituci.

Smlouva o fungování Evropské unie vydaná ve věstníku EU C 326/47 26. 10. 2012

Článek 5 (bývalý článek 5 Smlouvy o ES)

1. Vymezení pravomocí Unie se řídí zásadou svěřeni pravomocí. Výkon těchto pravomocí se řídí zásadami subsidiarity a proporcionality.

2. Podle zásady svěřeni pravomocí jedná Unie pouze v mezích pravomocí svěřených jí ve Smlouvách členskými státy pro dosažení cílů stanovených ve Smlouvách. Pravomoci, které nejsou Smlouvami Unii svěřeny, náležejí členským státům.

3. Podle zásady subsidiarity jedná Unie v oblastech, **kteří nespádají do její výlučné pravomoci, pouze tehdy a do té míry, pokud cílů zamýšlené činnosti nemůže být dosaženo uspokojivě členskými státy na úrovni ústřední, regionální či místní, ale spíše jich, z důvodu jejího rozsahu či účinků, může být lépe dosaženo na úrovni Unie.**

Orgány Unie uplatňují zásadu subsidiarity v souladu s Protokolem o používání zásad subsidiarity a proporcionality. Vnitrostátní parlamenty dbají na dodržování zásady subsidiarity v souladu s postupem uvedeným v tomto protokolu.

4. Podle zásady proporcionality nepřekročí obsah ani forma činnosti Unie rámec toho, co je nezbytné pro dosažení cílů Smluv.

Orgány Unie uplatňují zásadu proporcionality v souladu s Protokolem o používání zásad subsidiarity a proporcionality.

Článek 291

1. Členské státy přijmou veškerá nezbytná vnitrostátní právní opatření k provedení právně závazných aktů Unie.

ČR se spolu se všemi členskými státy EU zavázala, že bude usilovat o to, aby rozhodovací procesy probíhaly co nejlépe občanům.

Zároveň jsou stanoveny postupy, které dávají možnost státům EU korigovat jednotlivá nařízení, pokud dané nařízení není v souladu se zásadou subsidiarity.

Ústavní pořádek v ČR má vytvořeny podmínky, které umožňují, aby si o správě věcí veřejných skutečně mohli rozhodovat sami občané.

Ústava vymezuje, že samosprávy si mohou o svých věcech rozhodovat v samostatné působnosti. Zároveň stát na samosprávy přenesl řadu kompetencí, které vykonává na poli státní správy v rámci své působnosti.

Ústava ČR

Hlava sedmá

Územní samospráva

Článek 99

Česká republika se člení na obce, které jsou základními územními samosprávnými celky, a kraje, které jsou vyššími územními samosprávnými celky.

Článek 100

(1) Územní samosprávné celky jsou územními společenstvími občanů, která mají právo na samosprávu. Zákon stanoví, kdy jsou správními obvody.

(2) Obec je vždy součástí vyššího územního samosprávného celku.

(3) Vytvořit nebo zrušit vyšší územní samosprávný celek lze jen ústavním zákonem.

Článek 101

(1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.

(2) Vyšší územní samosprávný celek je samostatně spravován zastupitelstvem.

(3) Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.

(4) Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

Působení obecních a městských samospráv má bezprostřední dopad na kvalitu života občanů, které zastupují. Evropská unie si uvědomuje, že není reálné centrální řízení, ale je nutná centrální koordinace. Vytváří se tak

system koordinovaného strategického plánování a řízení. Na základě dohodnutých společných politik si každý vytváří vlastní legislativu, která naplňuje společné cíle.

Od roku 2012 je pak tento přístup prohlouben až na úroveň samospráv a obcí a měst.

Tento přístup umožňuje trvale získávat zpětnou vazbu od občanů EU. Prostřednictvím volených zástupců ji lze přenášet na vyšší úrovni. V případě, zjištěných problémů, které nelze řešit ani na úrovni kraje, ani státu je možné je koordinovat až na půdě EU.

11. Jen podrobné měřítko umožňuje konkrétní a jasné dohody

Princip subsidiarity má zásadní význam pro srozumitelnost, pochopitelnost a hlavně smysluplnost opatření a nařízení. V podrobném měřítku lze sledovat a počítat konkrétní přínosy, hodnotit synergie a hledat pro každý případ místně unikátní řešení.

Hl.m. Praha disponuje obrovským množstvím dat. Které je možné využít jako podklad pro vlastní podrobnou práci v území. Lze teoreticky ad-hoc pro každý případ data skládat a dělat z nich závěry, ale je to téměř nadlidský úkol. Jedná se o hrubá data, která dávají představu, ale pro vlastní detailní plánování a rozhodování je nutná podrobná analýza čtvrti, nebo spádového území, která tato hrubá data upřesní. Pak je možné i problémy v místě zkoordinovat, vyhodnotit a navrhnout konkrétní řešení. Jen tento postup umožní začít koordinovaně pracovat na úrovni parcel a jednotlivých majitelů.

V současné době hl.m. Praha prezentuje hrubá data v hrubém měřítku. Umožňuje to představit obecné jevy a problémy. Ale hl.m. Praha na základě toho pak rozhoduje o detailním kontextu pro který to je často zcela mimoběžné. V rámci udržitelnosti se nastavují metriky. Jenže ty jsou často spíše statistickým výčtem. Je to logické, protože v hrubém měřítku to jinak ani není možné. Pak tedy přibývá zeleň, ale již se nedozvíme, že to je bývalá izolační zeleň u dálnic, kterou nyní město deklaruje jako rekreační plochu. Mluví se o propojování a provazování, ale neděje se tam kde to opravdu je problém a dává největší smysl, ale podle toho co si dohodnou developéři s městem a podobně.

Deklaruje se participace, ale pro občany je hrubé měřítko v lepším případě příliš abstraktní a neuchopitelné. V horším případě konstatují, že místní jevům ÚAP ani nerozumí a že neodpovídají vůbec tomu co se v místě konkrétně řeší. Hrubá šablona na detail místa nesedí. Je to odborný podklad pro další podrobné rozpracování.

Teprve když se přeneseme plánování na čtvrtěovou úroveň, bude možné skutečně smysluplně občany zapojit získávat konstruktivní zpětnou vazbu. Podrobné plánování umožní přijímat účinná opatření, která budou jak v souladu s koncepcí tak s konkrétními místními potřebami. Tento postup umožňuje skutečně směřovat město k uhlíkové neutralitě. Účinně investovat prostředky a pracovat v souladu s potřebami veřejného zájmu.

Odůvodnění Z 2832/00 - Změny územní plánu sídelního útvaru hl.m. Prahy

Oddíl 4

Územní plán podle stavebního zákona, § 43 (1) (Územní plán) „stanoví základní koncepci rozvoje území obce, ochrany jeho hodnot, jeho plošného a prostorového uspořádání (dále jen „urbanistická koncepce“), uspořádání krajiny a koncepci veřejné infrastruktury; vymezí zastavěné území, plochy a koridory, zejména zastavitelné plochy, plochy změn v krajině a plochy vymezené ke změně stávající zástavby, k obnově nebo opětovnému využití znehodnoceného území (dále jen „plocha přestavby“), pro veřejně prospěšné stavby, pro veřejně prospěšná opatření a pro územní rezervy a stanoví podmínky pro využití těchto ploch a koridorů.“ Podle

odstavce (3) „Územní plán v souvislostech a podrobnostech území obce zpřesňuje a rozvíjí cíle a úkoly územního plánování v souladu se zásadami územního rozvoje kraje a s politikou územního rozvoje. Územní plán ani vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území nesmí obsahovat podrobnosti náležející svým obsahem regulačnímu plánu nebo územním rozhodnutím, Z toho vyplývá logická míra obecnosti územního plánu, jehož podmínky musí obecně vyhovět stejnému typu ploch s rozdílným způsobem využití. **Územní plán ale nedokáže řešit podmínky pro konkrétní místo a situaci. Proto i posouzení nepříjemného zhoršení životního prostředí v konkrétním případě je možné až podle podrobné dokumentace (např. k územnímu řízení) a jeho definice odráží vysokou míru obecnosti územního plánu. Vždy však platí, že limity dané obecně platnými předpisy tím nejsou dotčeny.**

Nový stavební zákon však dále zná jen záměr. Neprobíhá tedy vyjednávání v rámci územního řízení, ale rovnou se povoluje záměr. Odůvodnění stávajícího územního plánu konstatuje, že samotný územní plán není pro řešení podmínek konkrétního místa dostatečným podkladem. Proto je nutné územní plán doplnit územními studii a regulačními plány. V přechodném období lze minimálně další rozvoj přípravou podrobné územně plánovací dokumentace a územně plánovacích podkladů podmínit.

12. Dotace a koordinovaná správa spádových území

V EU se postupně vyvinula celá dotační ekonomika. Jde o systém společné správy, prostřednictvím kterého se motivují členové EU ke koordinaci svých politik. Rozdělování finančních prostředků je však v rukách vlád jednotlivých zemí.

Strategické plánování představuje jeden z pilířů celého systému. Dobře nastavené strategické plánování a řízení dokáže celostně vyhodnotit, problémy, potenciály, rizika a příležitosti. Koordinovat činnosti, zpracovat cíle a navrhnout konkrétní opatření. Podle zaměření je pak plnění opatření svěřeno gesčně příslušnému ministerstvu. Jsou sestavovány prioritní osy a podle nich vypsány dotační programy a postupně alokovány prostředky pro čerpání.

Jedná se o obecnou metodu, která má nyní být využita pro směřování EU k uhlíkové neutralitě. Za strategické plánování je zodpovědné ministerstvo pro místní rozvoj, ale dotační politiku vytváří celá vláda. Prioritní osy do konkrétních dotačních titulů si zpracovávají sami ministerstva. Úředníci zde již pracují se specifickými cíli. Přestože se úředníci snaží udržet jednotu a provázanost celého systému v praxi se to nedaří. Pro většinu žadatelů je celý systém naprosto nepochopitelný, neuchopitelný. Dotační systém má své komunikační ptydepe, které je pro běžného občana nesrozumitelné. Pro jednotlivý podnikatelský záměr to není nepřekonatelný problém. Existuje celý poradenský business, který s výběrem a administrací projektu pomůže.

Vypsané programy se snaží směřovat k plnění vytyčených os a specifických cílů. V praxi je i obecně vypsáný dotační titul svázán řadou konkrétních podmínek. Ty nutí žadatele o dotaci upravovat podnikatelský záměr tak, aby vyhověl podmínkám dotace i když to není pro místo, kde se žádá často ideální. Vznikají tak projekty, které sice formálně plní stanovený cíl, ale ve skutečnosti je jejich přínos sporný. (Bioplynová stanice bez spolehlivé dodávky biomasy a podobně). **Dotace mění tržní prostředí. Narušují volnou soutěž.** ČR umí sepsat programy a rozdělit finance, ale již neumí zkontrolovat jestli byla investice smysluplná. Neexistuje způsob jak ověřit efektivitu dotace k plnění smyslu jejího vypsání.

Měřit efektivitu ale nikdy nebylo cílem. Podporovaný subjekt garantuje udržitelnost a on také nese odpovědnost a riziko za podnikatelský záměr. Dotace tedy v obecném smyslu motivují ke změnám v podnikání tak, aby došlo k plnění vytyčených cílů. Jediným měřítkem je prosperita firmy a schopnost vyčerpat vymezené prostředky. **Smyslem podnikání je vytvořit zisk a Měřítkem úspěchu je zase zisk. Dotace jsou v systému jen další příležitostí k dosažení zisku.** Stát vytváří zákony a nastavuje dotační pravidla a tím je vymezen prostor pro podnikání. **Princip soutěže v konkurenčním prostředí se s koordinací potřeb veřejného zájmu nijak nepotkává.**

Nyní stojíme před novou výzvou. Celá ČR má vytyčený společný cíl dekarbonizovat náš život tak, aby bylo možné vytvořit podmínky pro udržitelný rozvoj. Je to **silný veřejný zájem, který vyžaduje zavedení inovativních postupů.**

Panuje shoda, že udržitelný rozvoj musí stát vyváženě na 3 pilířích. Sociální soudržnosti, environmentální odpovědnosti a ekonomické prosperitě. Tyto 3 pilíře jsou pak rozpracovány do 17ti SDG cílů. Velmi důležitá je proto koordinace jednotlivých konkrétních opatření. Koordinace umožňuje, aby každé opatření zároveň nabízelo další synergické efekty. Zhodnocení dotačních prostředků zajistí jen ten stát, který dokáže vytvořit prostředí, kde je koordinace záměrů možná a dokáže podle toho pak přidělovat i dotační prostředky. ČR si zpracovala strategický rámec ČR a navazující resortní strategie. Strategické dokumenty prokazují, že změny se týkají všech občanů ČR. Životní podmínky jsou však velmi různorodé. Máme společný cíl, ale pro jeho plnění je nutné volit takové cesty, které odpovídají místním podmínkám. Je vyžadováno uplatnění principu subsidiarity až na úroveň místních samospráv. Pro plnění společného cíle si samosprávy zpracovávají vlastní strategii, která je koordinovaná se strategií kraje, odpovídá dílčím resortním strategiím a navazuje na zastřešující dokument Strategického rámce ČR 2030. Pro jeho plnění pak organizují vlastní správu a přijímají opatření obecné povahy.

Tento proces vyžaduje profesionální správu, která je efektivní, pokud správa spravuje přiměřeně velký region – spádové území. Území, které je dost velké, aby v něm bylo možné vytvářet podmínky pro udržitelný život, ale dost malé na to, aby bylo možné hledat shodu nad konkrétním místem, parcelou, cestou, objektem. Jen tak je možné zajistit, aby se pro místní dohody vytvořili konkrétní závazná opatření, která budou zároveň koordinovaná se společenskými cíli. Profesionální správa spádového území dokáže celostně koordinovat rozvoj území a sledovat konkrétní pokrok v plnění SDG cílů i postup v dekarbonizaci.

Bylo by logické, kdyby dotační prostředky byly vázány na doložený pokrok v plnění konkrétních cílů, které v konkrétním území dávají největší smysl a vykazují nejvíce synergických efektů. Místo, aby se ministerstva zabývala rozdělováním dotací, měla by vytvářet podporu, pro strategické plánování udržitelných regionů a pomáhat s koordinací strategických plánů. Pro většinu občanů a tedy i volených zástupců v samosprávách je celý dotační systém nesrozumitelný a nepřehledný. Stejně tak prakticky nikdo nemá přehled a představu o podobě strategických dokumentů.

Prostřednictvím dotací stát vlastně uplatňuje princip centrálního plánování. Dle ústavy a evropského práva máme sice zavedenu odpovědnou horizontální správu, kde si sami občané vyjednávají jak budou svojí zem rozvíjet. Rozhodovací praxe však stále spíše připomíná osvětlené vládnutí, zvolených zástupců lidu.

Na základě společného zastřešujícího dokumentu si každá úroveň veřejné správy zpracuje vlastní strategický plán a k němu implementaci v podobě akčního plánu. Reálně však každé ministerstvo na základě státní strategie připraví prioritní osy a připraví vlastní dotační programy. Dotační programy platí plošně a působí přímo na občany, veřejná sektor i samosprávy. Konkrétní zacílení a snaha naplňovat specifický cíl pak často vede k tomu, že podmínky programu se míjí s místně jedinečnými možnostmi. Přitom hlavním smyslem strategického dokumentu státu je podle nich koordinovat společný rozvoj na úrovni EU a úkolovat nižší složky veřejné správy. Ty si mají sami zpracovat vlastní postupy řešení společných cílů a jsou také za plnění odpovědné. Státy EU se zavázali uplatňovat princip proporcionality a subsidiarity. Strategické plánování a řízení je zavedená metoda pro správu EU. Smyslem tohoto přístupu je zajistit, aby se rozhodnutí přijímala vždy na té nejnižší možné úrovni a zároveň byly problémy řádně koordinovány. ČR má jeden zastřešující dokument a k němu se mají všechny složky veřejné správy vztahovat se svými strategiemi a akčními plány, a to včetně koordinovaných resortních strategií EU.

Reálně tomu takto ale málokdo rozumí. Každý resort je odpovědný za plnění dílčích resortních strategií, které pak jsou uplatňovány v dotačních programech. Strategií je však tolik, že je nedokáže obtížné je jen přečíst natož se jimi řídit. Strategické plánování = jasná odpovědnost za plnění vlastních úkolů, kontrola plnění, hodnocení a zpětná vazba. Toto nyní chybí. **Samosprávy se spíše do dotací jen trefují s tím, že jde hlavně o to, jak vyplnit správné kolonky a zvládnout administraci celého procesu. Podnikatelský sektor pak řeší zisk v konkurenčním prostředí a o synergické efekty a potřeby veřejného zájmu se nezajímá.**

Přitom lidé většinou vědí, co v místě funguje a co dává smysl. Dokáží se domluvit a pokud k tomu mají podmínky i diskutovat konkrétní řešení, které přináší nejvíce synergičtých efektů. Pouze cca 20 % občanů ČR však žije v územních celcích, kde samosprávy spravují přiměřeně velké území s profesionální správou a dokáží si své cíle koordinovat s cíli ČR a přenést vše do vlastních závazných opatření.

Strategické cíle ČR směřují správu do udržitelných regionů – jako odpovědných veřejnoprávních korporací – spádových území. Ty si umí vytvořit strategický plán a sledovat jeho plnění a své aktivity koordinovat s okolními spádovými územími i krajem. Je požadován vyvážený celostní rozvoj se zapojením občanů. Spádové území představuje nejmenší smysluplnou jednotku, která dokáže sledovat uznanou podobu veřejného zájmu a naplňovat ji.

Princip subsidiární horizontální správy umožňuje aby pro rozdělování dotací existovala jen jedna organizační složka státu. Pro celý přechod k uhlíkové neutralitě pak i jeden dotační program. Máme jednu vizi a společné cíle. Zároveň je jen na nás jakou cestu k plnění společných cílů zvolíme. Naším úkolem je si vytvořit strukturu a plán stanovit cíle a milníky. Podle nich lze i odhadovat potřebu prostředků. Dotace jako taková by neměla být podporou v podnikání, ale odměnou státu, za naplňování uznané podoby veřejného zájmu, který strategie formulují. případně kompenzací za to, že jsou věnovány prostředky na koordinaci a další činnosti, které rozvíjí spádové území, ale nepřináší bezprostřední zisk. Prostředky musí být vázány na plnění milníků, měřitelných cílů. Všechny subjekty, které k plnění cílů přispějí by měli získat nárok finanční odměny, nebo kompenzací. Pokud jsou strategie kontrolovány aktualizovány a koordinovány vyjadřují vždy aktuální uznanou podobu veřejného zájmu.

Máme schopnosti i možnosti si rozvoj své země uspořádat tak, abychom byli úspěšní a země se mohla udržitelně rozvíjet. Podmínkou je existence odpovědné veřejné správy jak předpokládá ústava ČR. Existence správy, která dokáže uplatňovat v praxi zásady proporcionality a subsidiarity ze smlouvy o evropské unii až na úroveň obecních samospráv.

13. Vláda ČR úkoluje hl. m. Prahu ke koordinaci strategické a územně plánovací dokumentace a nasměrování rozvoje hl.m. Prahy ke klimatické neutralitě

Usnesením vlády ČR č. 669/2018 zde dne 17.10.2018 byl schválen implementační plán strategického rámce ČR 2030, který představuje vlastní vizi ČR v plnění cílů Agendy 2030. Implementace Agendy 2030 bylo schváleno také 17.20.2018 usnesením vlády ČR č. 670.

Tato implementace popisuje jak se vztahují jednotlivé body strategického rámce ČR 2030 k plnění 17 ti cílům udržitelného rozvoje OSN (SDG cíle). dokument byl předán ke koordinaci ostatních rámců Evropské komisi.

Strategický rámec ČR 2030 je hlavním zastřešujícím dokumentem pro celou ČR na jehož podkladě pak vznikají jednotlivé resortní strategie.

Je to zásadní dokument podle něhož je pak ČR schopna sdělovat EU jak se daří jednotlivé SDG cíle naplňovat. To předpokládá, že veřejná správa bude na všech úrovních veřejné úkoly, které vyplývají z daného usnesení vlády skutečně plnit.

Pro hl. m. Prahu to znamená aktualizaci vlastního zastřešujícího dokumentu - strategického plánu hl.m. Prahy tak, aby byl v souladu s požadavky strategického rámce ČR.

Principem strategické práce je pravidelná kontrola plnění cílů a aktualizace strategických dokumentů. Hl. m.

Praha však nic takového nedělá a vlastní strategický plán z roku 2016 nijak neaktualizovala.

Strategický rámec ČR 2030 má na hl.m. Prahu jako na orgány kraje a městské samosprávy je směřována řada konkrétních úkolů.

Strategický rámec ČR 2030 směřuje odpovědnost za plnění opatření na jednotlivá ministerstva a dává doporučení krajům a obcím.

16 Veřejné služby v území jsou pro všechny obyvatele lépe dostupné

16.1 Strategické a územní plánování je na všech úrovních koordinováno

16.2. Jsou stanoveny závazné standardy dostupnosti základních veřejných služeb a jim odpovídající veřejné infrastruktury občanského vybavení, které jsou platné pro veškerou zástavbu.

16.3. Předpoklady pro dostupnost základních veřejných služeb jsou zajištěny již ve fázi územního a strategického plánování

Doporučení

Na základě zjištěných deficitů by měly obce, případně u záměrů nadmístního významu rovněž kraje, vymezit ce své územně plánovací dokumentaci plochy pro chybějící veřejnou infrastrukturu (pokud nejsou již vymezeny) a dle potřeby podmínit rozvoj souvisejících zastavitelných ploch vybudováním příslušné veřejné infrastruktury. (obce, kraje).

16.4. Postupy strategického a územního plánování jsou koordinovány na úrovni přesahující úroveň jednotlivých obcí.

Územní a strategické plánování má probíhat v území, které přesahuje úroveň jednotlivých obcí a zároveň je menším než kraj. Hl. m. Praha pořizuje jeden územní plán pro celý kraj.

Strategický rámec není legislativním opatřením, ale úkolem, pro organizaci veřejné správy.

Dohodu na celostním čtvrt'ovém rozvoji potvrzuje Nová lipská charta schválena ministry zemí EU 30.11.2020

B transformativní schopnost evropských měst

Výzvy měst jsou často výraznější na úrovni městských čtvrtí. Některé čtvrti mohou vykazovat známky sociálního napětí, chudoby nebo environmentálního zatížení. Jiné čtvrti jsou cílem přistěhovalců, nebo v nich dochází ke gentrifikaci, sociální mobilitě a nedisponují patřičným dostupným bydlením. Politiky pro konkrétní čtvrti by proto měly podporovat snahu místních občanů o budování komunity a inkluзивity. Čtvrti s velkým množstvím složitých socioekonomických výzev vyžadují programy politik upravené jim na míru a prostředky pro dlouhodobou stabilizaci. Kromě toho by měly být čtvrti považovány za potenciální laboratoře pro inovativní přístupy zahrnující všechny oblasti rozvoje měst.

Za místní rozvoj měst jsou odpovědné místní orgány ve svém individuálním národním kontextu.

Subjekty s rozhodovací pravomocí v místních samosprávách stanovují strategické směry a konkrétní projekty pro celou oblast města. Působí jako formální spojení mezi městskými čtvrtěmi v malém měřítku a širšími funkčními oblastmi, s rozhodující rolí při stabilizaci okolních a širších venkovských oblastí. ...

Zároveň je požadován celostní rozvoj a spolupráce bez ohledu na hranice města

Udržitelný a odolný městský rozvoj probíhá v regionálním nebo metropolitním kontextu a opírá se o komplexní síť funkčních vzájemných závislostí a partnerství. Příkladem toho je funkční oblast uvedená v Územní agendě 2030. Částečně zahrnuje metropolitní oblast nebo kombinaci jiných územních celků. Za účelem přizpůsobení městské politiky každodennímu životu lidí, musí města a metropole spolupracovat a koordinovat své politiky a nástroje s okolními předměstskými a venkovskými oblastmi mimo jiné v oblasti politik bydlení, komerčních oblastí, mobility, služeb, modrozelené infrastruktury, materiálových toků, místních a regionálních potravinových systémů a dodávek energie.

Implementační dokument

VYBÍZÍME místní a regionální orgány, aby: a) se aktivně zapojily do rozvoje a provádění Městské agendy pro EU v souladu se strategickými zásadami stanovenými v Nové lipské chartě a v souladu se svými pravomocemi a zásadami subsidiarity;

Jednotlivá ministerstva bez odpovídající zpětné vazby nedokáží stanovené úkoly plnit, protože stát uplatňuje svoji vůli na poli územního plánování pouze formou Politiky územního rozvoje do které přenáší jen obecné principy, které pak musí být naplněny v Zásadách územního rozvoje kraje a zejména pak vlastním územním plánem obce a města.

Politika územního rozvoje (úplné znění od 1.9.2023)

2.2 Republikové priority

(16) Při stanovování způsobu využití území v územně plánovací dokumentaci dávat přednost komplexním řešením před uplatňováním jednostranných hledisek a požadavků, které ve svých důsledcích zhoršují stav i hodnoty území. Vhodná řešení územního rozvoje je zapotřebí hledat ve spolupráci s obyvateli území i s jeho uživateli a v souladu s určením a charakterem oblastí, os, ploch a koridorů vymezených v PÚR ČR.

(16a) Při územně plánovací činnosti vycházet z principu integrovaného rozvoje území, zejména měst a regionů, který představuje objektivní a komplexní posuzování a následné koordinování prostorových, odvětvových a časových hledisek.

(18) Podporovat vyvážený a polycentrický rozvoj sídelní struktury. Vytvářet územní předpoklady pro posílení vazeb mezi městskými a venkovskými oblastmi s ohledem na jejich rozdílnost z hlediska přírodního, krajinného, urbanistického i hospodářského prostředí.

(29) Zvláštní pozornost věnovat návaznosti různých druhů dopravy. Vytvářet územní podmínky pro upřednostňování veřejné hromadné, cyklistické a pěší dopravy. S ohledem na to vymezovat plochy a koridory nezbytné pro efektivní integrované systémy veřejné dopravy nebo městskou hromadnou dopravu, umožňující účelné propojení ploch bydlení, ploch rekreace, občanského vybavení, veřejných prostranství, výroby a dalších ploch, s požadavky na kvalitní životní prostředí. Vytvářet tak podmínky pro rozvoj účinného a dostupného systému, který bude poskytovat obyvatelům rovné možnosti mobility a dosažitelnosti v území. S ohledem na to vytvářet podmínky pro vybudování a užívání vhodné sítě pěších a cyklistických cest, včetně doprovodné zeleně v místech, kde je to vhodné.

Rozvojové oblasti a rozvojové osy

(40) OB1 Metropolitní rozvojová oblast Praha

Úkoly pro územní plánování:

- a) Koordinovat rozvoj a využití území hlavního města Prahy a Středočeského kraje s důrazem na řešení problémů suburbanizace, včetně odpovídající veřejné infrastruktury.
- b) Pořádat územní studie řešící zejména vzájemné vazby veřejné infrastruktury.
- c) Pořádat ve vzájemné koordinaci územní studie řešící problémy suburbanizace, zejména hierarchizaci sídelní struktury a nekoncepční rozvoj.

Zodpovídá: Ministerstvo pro místní rozvoj, Hlavní město Praha, Středočeský kraj

(39) Úkoly pro územní plánování:

- b) Úkoly, stanovené pro jednotlivé rozvojové oblasti a rozvojové osy, musí být převzaty do územně plánovací dokumentace krajů a obcí.

(99) SD4

Vymezení: *Dálnice D0 (Pražský okruh, silniční okruh kolem Prahy) propojuje na rozhraní Hlavního města Prahy a Středočeského kraje jednotlivé mezinárodní a republikové trasy do Prahy.*

Důvody vymezení: *Převedení tranzitní silniční dopravy mimo intenzivně zastavěné části města, účelná distribuce zdrojové a cílové dopravy v metropolitní oblasti. Součást TEN-T.*

Úkoly pro územní plánování: *Vymezit koridor v ZÚR.*

Zodpovídá: Hlavní město Praha, Středočeský kraj

ZÚR hl.m. Prahy strategický rámec ČR 2030 však ignorují a zmiňují pouze požadavek na utváření města krátkých vzdáleností. Neplní dostatečně úkoly, které stanovuje Politika územního rozvoje, která přímo odkazuje i na Novou lipskou chartu.

Priority územního plánování Prahy

3/ Vytvořit podmínky pro vyvážený rozvoj Prahy jako města krátkých vzdáleností návrhem odpovídajícího využití území i prostorového uspořádání, zejména v Městské krajině Prahy v sídlech v příměstské krajině: zajistit vhodné rozvojové a transformační plochy pro umístění celostátně významných veřejných budov a kulturních a sportovních, vědeckých, vzdělávacích a společenských komplexů.

Povinnost plnit úkoly, které vyplývají z usnesení vlády vyplývá přímo ze zákona o hl. m. Praze.

Hl. m. Praha srozumitelně vymezené úkoly legislativou na s ní provázanými opatřeními. Hl.m. Praha jako obec a kraj má proto povinnost na plnění úkolů strategického rámce ČR 2030 plně spolupracovat. Má plnit konkrétní úkoly Politiky územního rozvoje a v návaznosti na Novou lipskou chartu celostně rozvíjet čtvrtě - jako spádová území pro plnohodnotný život. Pro zajištění plnění cílů mají být cíle zobrazeny v Zásadách územního rozvoje a územních plánech, které mají být pořizované tak, aby byla zajištěna práce s s přiměřeně velkým územím v odpovídajícím měřítku.

14. Strategické plánování je standardním nástrojem plnění klimatických cílů

Legislativní rámec pro dosažení klimatické neutrality integruje kulturu strategického plánování a řízení přímo do legislativy EU. Z původně formálního požadavku, který zavádí nástroje strategického plánování a řízení jako součást principu subsidiarity EU se nyní stává provázaný systém politiky EU.

Znamená to, že od roku 2021 se předpokládá, že na všech úrovních veřejné správy jsou metody strategického plánování a řízení zavedeny. ČR jako člen EU se hlásí k tomu, že na všech úrovních samospráv dokáže přenášet společné strategické cíle do vlastních vyhlášek a nařízení.

Nařízení Evropského parlamentu a rady EU 2021/1119 ze dne 30. června 2021,

kterým se stanoví rámec pro dosažení klimatické neutrality a mění nařízení (ES) č. 401/2009 a nařízení (EU) 2018/1999 ("evropský právní rámec pro klima").

Preambule - cíle

(20)... Na dosažení cíle klimatické neutrality na úrovni Unie do roku 2050 by se měly podílet všechny členské státy společně, přičemž členské státy, Evropský parlament, Rada a Komise by měly přijmout nezbytná opatření, která umožní tento cíl splnit. ...

(25)..Evropská rada ve svých závěrech ze dne 12. prosince 2019 uvedla, že **všechny příslušné právní předpisy a politiky Unie musejí být v souladu s plněním cíle dosáhnout klimatické neutrality a přispívat k němu...**

(31) Členské státy by měly přijmout komplexní vnitrostátní adaptační strategie a plány založené na důkladných analýzách změny klimatu a zranitelnosti vůči ní a na posouzení dosaženého pokroku a ukazatelích v této oblasti, a měly by vycházet z nejlepších dostupných a nejaktuálnějších vědeckých poznatků. Unie by měla usilovat o vytvoření příznivého regulačního prostředí pro vnitrostátní politiky a opatření, jež členské státy provádějí v zájmu adaptace na změnu klimatu. Zlepšení odolnosti vůči změně klimatu a adaptačních kapacit **vyžaduje společné úsilí** všech odvětví hospodářství a společnosti a také to, **aby všechny relevantní právní předpisy a politiky byly jednotné a vzájemně soudržné.**

(35) Jak je uvedeno v Zelené dohodě pro Evropu, přijala Komise dne 9. prosince 2020 sdělení nazvané „**Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti**“. V této strategii je stanoven plán udržitelné inteligentní budoucnosti evropské dopravy a akční plán směřující k dosažení 90 % snížení emisí z odvětví dopravy do roku 2050

(38)

Vzhledem k tomu, že významným faktorem přechodu ke klimatické neutralitě jsou občané a komunity, je třeba, aby bylo na všech úrovních, včetně vnitrostátní, regionální a místní úrovně, podporováno a usnadňováno výrazné zapojení veřejnosti a společnosti do opatření v oblasti klimatu, a to formou inkluzivního a přístupného procesu.....

Článek 1

Předmět a oblast působnosti

Toto nařízení stanoví závazný cíl klimatické neutrality v Unii do roku 2050 v zájmu dodržení dlouhodobého teplotního cíle uvedeného v čl. 2 odst. 1 písm. a) Pařížské dohody a zavádí rámec pro dosažení pokroku při plnění globálního adaptačního cíle stanoveného v článku 7 Pařížské dohody. Toto nařízení rovněž stanoví závazný cíl Unie dosáhnout čisté domácí snížení emisí skleníkových plynů do roku 2030.

Toto nařízení se vztahuje na antropogenní emise ze zdrojů a pohlcování pomocí propadů skleníkových plynů uvedených v části 2 přílohy V nařízení (EU) 2018/1999.

Článek 2

Cíl klimatické neutrality

1.

Celounijní emise a pohlcování skleníkových plynů, jež jsou upraveny právem Unie, musí být v Unii nejpozději do roku 2050 vyrovnané, čímž se do uvedeného data emise sníží na čistou nulu, přičemž po tomto datu bude Unie usilovat o dosažení negativních emisí.

2.

Příslušné orgány Unie a členské státy přijmou nezbytná opatření na úrovni Unie, resp. členských států, aby umožnily společné dosažení cíle klimatické neutrality stanoveného v odstavci 1, a to s přihlédnutím k významu podpory spravedlnosti a solidarity mezi členskými státy a nákladové efektivnosti při dosahování tohoto cíle.

Článek 5

Přízpůsobení se změně klimatu

2.

Komise přijme v souladu s Pařížskou dohodou unijní strategii pro přizpůsobení se změně klimatu, kterou v rámci přezkumu stanoveného v čl. 6 odst. 2 písm. b) **tohoto nařízení pravidelně přezkoumává.**

3.

Příslušné orgány Unie a členské státy rovněž zajistí, aby byla politika v oblasti přizpůsobení se změně klimatu v Unii a v členských státech **provázaná, vzájemně se podporovala a měla vedlejší přínos pro odvětvové politiky, a usilují o lepší a jednotným způsobem prováděné začlenění problematiky adaptace na změnu klimatu do všech oblastí politiky, a to ve vhodných případech i do příslušných sociálně-ekonomických a environmentálních politik a činností, a také do vnější činnosti Unie. Zaměřují se zejména na nejvíce ohrožené a zasažené populace a odvětví a v rámci konzultací s občanskou společností zjišťují nedostatky v tomto ohledu.**

4.

Členské státy přijmou a provádějí s přihlédnutím ke strategii Unie k přizpůsobení se změně klimatu uvedené v odstavci 2 tohoto článku vnitrostátní adaptační strategii a plán založené na důkladných analýzách změny klimatu a zranitelnosti vůči ní a na posouzení dosaženého pokroku a ukazatelích v této oblasti, přičemž by měly vycházet z nejlepších dostupných a nejaktuálnějších vědeckých poznatků. Členské státy zohlední ve své vnitrostátní strategii mimořádnou zranitelnost příslušných odvětví, mimo jiné zemědělství, a vodohospodářských a potravinových systémů, jakož i potravinového zabezpečení, a prosazují řešení blízka přírodě a adaptační opatření založená na ekosystémech. **Členské státy svou strategii pravidelně aktualizují a uvádějí související aktuální informace ve zprávách předkládaných podle čl. 19 odst. 1 nařízení (EU) 2018/1999.**

Posouzení vnitrostátních opatření

1.

Do 30. září 2023a poté každých pět let Komise posoudí:

a)

zda jsou vnitrostátní opatření, jež jsou na základě integrovaných vnitrostátních plánů v oblasti energetiky a klimatu, dlouhodobých národních strategií a dvouletých zpráv o pokroku předložených v souladu s nařízením (EU) 2018/1999 považována za relevantní pro dosažení cíle klimatické neutrality stanoveného v čl. 2 odst. 1 tohoto nařízení, v souladu s tímto cílem;

b)

zda jsou příslušná vnitrostátní opatření v souladu se zajištěním pokroku v oblasti adaptace podle článku 5 s přihlédnutím k vnitrostátním adaptačním strategiím uvedeným v čl. 5 odst. 4.

Článek 13

Změny nařízení (EU) 2018/1999

Do 1. ledna 2020, poté do 1. ledna 2029a následně každých 10 let každý členský stát připraví a předloží Komisi svou dlouhodobou strategii s perspektivou 30 let, která je v souladu s unijním cílem klimatické neutrality stanoveným v čl. 2 odst. 1 nařízení (EU) 2021/1119. Členské státy by v případě potřeby měly tyto strategie každých pět let aktualizovat.“;

pozn. dlouhodobá strategie = Strategický rámec ČR 2030

SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU

HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti

V Bruselu dne 9.12.2020

(Poznámka: Jde o dokument, který požaduje, celostní - mezioborový přístup k vytváření podmínek k přechodu na udržitelnou mobilitu a s tím i související revizi pravidel a nařízení tak, aby byl tento přístup možný.)

9. Celkově musíme stávající paradigma postupných změn posunout k zásadní transformaci. Tato strategie tedy stanoví plán, jak evropskou dopravu pevně nasměrovat na správnou cestu k udržitelné a inteligentní budoucnosti. Aby se naše vize stala skutečností, stanovuje deset stěžejních oblastí s akčním plánem, který bude řídit naši práci v následujících letech. Scénáře, z nichž strategie vychází a které jsou společné pro všechny, kdo podporují plán dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030, ukazují, že při dostatečně ambiciózních cílech může kombinace politických opatření uvedených v této strategii přinést do roku 2050 snížení emisí v odvětví dopravy o 90 %.

například:

Do roku 2030:

...bude 100 evropských měst klimaticky neutrálních,...

2 UDRŽITELNÁ MOBILITA – NEVRATNÝ POSUN K MOBILITĚ S NULOVÝMI EMISEMI

10.

Zelená dohoda pro Evropu požaduje 90% snížení emisí skleníkových plynů z dopravy, aby se z EU stala do roku 2050 klimaticky neutrální ekonomika, a zároveň usiluje o dosažení cíle nulového znečištění. Za účelem dosažení této systémové změny **musíme 1) zajistit udržitelnost všech druhů dopravy, 2) široce zpřístupnit udržitelné alternativy** v multimodálním dopravním systému a **3) zavést správné pobídky**, které budou hnací silou transformace. **To jsou tři pilíře našich budoucích opatření.**

11.

Za tímto účelem **je třeba použít všechny politické nástroje: 1) opatření k výraznému snížení současné závislosti na fosilních palivech** (nahrazením stávajících vozových parků a flotil dopravními prostředky s nízkými a nulovými emisemi a posílením využívání obnovitelných a nízkouhlíkových paliv); **2) rozhodná opatření k přesunu větší aktivity k udržitelnějším druhům dopravy** (zejména zvýšení počtu cestujících po železnici a dojíždějících veřejnou dopravou a aktivními způsoby dopravy, jakož i přesunutí značného množství nákladu na železnici, vnitrozemské vodní cesty a pobřežní námořní přepravu) a **3) internalizace externích nákladů** (prováděním zásad „znečišťovatel platí“ a „uživatel platí“, zejména prostřednictvím mechanismů stanovení cen uhlíku a zpoplatnění infrastruktury).

2.1 Musíme zajistit větší udržitelnost všech druhů dopravy

12. Všechny druhy dopravy jsou pro náš dopravní systém nepostradatelné, a proto musí být všechny udržitelnější.

...vytvářet nezbytnou infrastrukturu a motivovat poptávku koncových uživatelů. To je zásadní pro dosažení našich cílů v oblasti klimatu do roku 2030 a 2050...

2.2 Musíme zajistit širokou dostupnost udržitelných alternativ, abychom umožnili lepší výběr druhů dopravy

29. Lidé jsou ochotni přejít na udržitelnější druhy dopravy, zejména v rámci své každodenní mobility, přičemž hlavní podmínkou pro změnu jsou náklady, dostupnost a rychlost. EU musí pomoci vytvořit vhodné podmínky pro větší využívání udržitelných alternativ, které jsou bezpečné, konkurenceschopné a cenově dostupné.

35. Jak je uvedeno v plánu dosažení cíle v oblasti klimatu do roku 2030, zvýšení podílu hromadné dopravy, chůze a cyklistické dopravy, jakož i automatizovaná, propojená a multimodální mobilita výrazně sníží znečištění a kongesci v důsledku dopravy, zejména ve městech, a zlepší zdraví a životní podmínky lidí....

37. ...Je zapotřebí jasnějších pokynů k řízení mobility na místní a regionální úrovni, včetně lepšího městského plánování, a k propojení s venkovskými a příměstskými oblastmi, aby měli lidé dojíždějící za prací k dispozici různé možnosti udržitelné mobility....

2.3 Musíme zavést správné pobídky, abychom přechod k mobilitě s nulovými emisemi urychlili

PŘÍLOHA SDĚLENÍ KOMISE EVROPSKÉMU PARLAMENTU, RADĚ, EVROPSKÉMU HOSPODÁŘSKÉMU A SOCIÁLNÍMU VÝBORU A VÝBORU REGIONŮ

PŘÍLOHA - (tabulka úkolů akční plán) - Strategie pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti

V Bruselu dne 9.12.2020

STĚŽEJNÍ INICIATIVA 3 – ZAJIŠTĚNÍ UDRŽITELNĚJŠÍ A ZDRAVĚJŠÍ MEZIMĚSTSKÉ A MĚSTSKÉ MOBILITY

22. Vydat pokyny na podporu bezpečného používání zařízení mikromobility 2021

SUMP určen pro veřejnou i individuální dopravu a osobní i nákladní dopravu a měl by přispět k naplnění vyšších cílů:

- zlepšit kvalitu života
- snížit objemy individuální motorové dopravy a motorové dopravy jako celku jejich náhradou za udržitelné dopravní způsoby;
- snížit objem zbytných každodenních cest individuální motorovou dopravou a redukovat vztah mezi ekonomickým růstem a objemem dopravy (ve smyslu infrastrukturního vybavení i výkonu);
- snížit dopady z dopravy na životní prostředí vyšší efektivitou všech cest, úsporami a pomocí environmentálně příznivějšího dopravního systému založeného na podpoře udržitelnějších druhů dopravy: veřejné dopravy, pěší a cyklistické dopravy, čistých vozidel a alternativních energií;
- snížit negativní dopady dopravy na zdraví;
- zajistit přístupnost dopravy pro všechny občany vč. osob se sníženou schopností pohybu a orientace;
- zlepšit integraci plánování dopravy a souvisejících sektorů (především: územní plánování, otázky životního prostředí a energetického hospodářství, oblast zdraví, školství a sociální otázky).

15. Právní předpisy EU a ČR ve vztahu ke strategickému plánování

Nařízení a rozhodnutí EU se automaticky stávají závaznými v celé EU od data jejich použitelnosti. Je nicméně možné, že to vyžaduje změny vnitrostátních právních předpisů a že je budou muset provádět vnitrostátní agentury nebo regulační orgány.

Nařízení Evropského parlamentu a rady EU 2021/1119 ze dne 30. června 2021 zavazuje přijmout příslušná opatření ke společnému dosažení klimatické neutrality. Požaduje se aby politika byla provázána a vzájemně se podporující. Součástí nařízení je závazek zpracování strategie pro dosažení klimatické neutrality, která se bude následně průběžně aktualizovat. Pro ČR to je společný zastřešující dokument Strategický rámec ČR 2030.

Směrnice musí naproti tomu do svých vnitrostátních právních předpisů začlenit členské státy Unie samy. V každé směrnici je uvedena lhůta, do kdy musí členské státy převzít její ustanovení do svých vnitrostátních právních předpisů a informovat o tom Komisi.

Usnesení vlády (zdroj: wikipedie) je dokument, kterým vláda ČR rozhoduje na základě zákonů a v jejich mezích o zásadních otázkách celostátního významu, pokud rozhodování o nich nepřísluší ministerstvům, jiným ústředním orgánům státní správy, nebo jimi řízeným orgánům. K přijetí usnesení je potřeba souhlasu nadpoloviční většiny jejích členů.^[1] Usnesení vlády zavazují všechny členy vlády, ministerstva, jiné ústřední orgány státní správy, ostatní správní úřady a další subjekty, pokud tak stanoví zvláštní zákon.^{[2][3]} V případě výkonu přenesené působnosti jsou usnesení vlády závazná i pro orgány krajů a obcí.^{[4][5]} Usnesení se zpravidla nevyhlašují ve sbírce zákonů, výjimku tvoří usnesení o přijetí mimořádných opatření, pro která zákon stanoví že se zveřejňují v hromadných informačních prostředcích a vyhlašují se stejně jako zákon.^[6] Dotýká-li se usnesení orgánů samosprávy, je vyhlašováno ve věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí.

Usnesení vlády

zákon č. 131/2000 Sb. o hl.m. Praze

ZÁKLADNÍ USTANOVENÍ

§ 2

(2) Hlavní město Praha a městské části pečují o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem vyjádřený v zákonech a jiných právních předpisech (dále jen "veřejný zájem").

Samostatná působnost hl.m. Prahy a městských částí

§ 16

(1) Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří spravování záležitostí, které jsou v zájmu hlavního města Prahy a jeho občanů, pokud nejde o výkon přenesené působnosti hlavního města Prahy nebo úkoly, které jsou zvláštními zákony svěřeny správním úřadům jako výkon státní správy.

(2) Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří záležitosti, které do její samosprávy svěří zvláštní nebo tento zákon, nebo které jsou zvláštními zákony svěřeny obcím nebo krajům.

(3) Do samostatné působnosti hlavního města Prahy patří zejména záležitosti uvedené v § 59 a 68. Hlavní město Praha v samostatné působnosti ve svém územním obvodu dále pečuje v souladu s místními předpoklady a místními zvyklostmi o vytváření podmínek pro rozvoj sociální péče a pro uspokojování potřeb svých občanů. Jde především o uspokojování potřeby bydlení, ochrany a rozvoje zdraví, dopravy a spojů, potřeby informací, výchovy a vzdělávání, celkového kulturního rozvoje a ochrany veřejného pořádku.

(4) Hlavní město Praha se při výkonu samostatné působnosti hlavního města Prahy řídí zákony a jinými právními předpisy.

Zákon 131/2000 sb. o hl.m. Praze PŘENESENÁ PŮSOBNOST ORGÁNŮ HLAVNÍHO MĚSTA PRAHY A ORGÁNŮ MĚSTSKÝCH ČÁSTÍ

§ 31

Přenesená působnost orgánů hlavního města Prahy

(1) Orgány hlavního města Prahy vykonávají přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům krajů.

(2) Orgány hlavního města Prahy vykonávají přenesenou působnost, která je zvláštním zákonem svěřena orgánům obcí, orgánům obcí s pověřeným obecním úřadem a orgánům obcí s rozšířenou působností, není-li dále stanoveno jinak.

(3) Při výkonu přenesené působnosti se orgány hlavního města Prahy řídí

a) při vydávání nařízení hlavního města Prahy zákony a jinými právními předpisy,

b) v ostatních případech též

1. usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů: usnesení vlády a směrnice ústředních správních úřadů nemohou orgánům hlavního města Prahy ukládat povinnosti, pokud nejsou stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

2. opatřeními příslušných orgánů veřejné správy přijatými při kontrole výkonu přenesené působnosti podle tohoto zákona.

§ 17

(1) Hlavní město Praha upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města Statutem. Ve Statutu stanoví zejména

g) způsob projednání územně plánovací dokumentace hlavního města Prahy a **strategie rozvoje hlavního města Prahy s městskými částmi,**

§ 18

(1) Do samostatné působnosti městské části náleží

a) schvalování strategie rozvoje městské části,

Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí - rok 2018 7. listopad 2018

[Částka 6/2018](#) (pdf, 60 kB)

Usnesení vlády České republiky ze dne 10. října 2018 č. 651 o změně usnesení vlády ze dne 29. ledna 2003 č. 123, o zřízení Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí

Usnesení vlády České republiky ze dne 17. října 2018 č. 669 o Implementačním plánu Strategického rámce Česká republika 2030

Sdělení Ministerstva vnitra o stanovení obce Veverská Bítýška městem

Sdělení Ministerstva vnitra

Statut hl.m. Prahy

HLAVA V

Projednání strategií rozvoje městských částí

§ 39

(1) Městská část zašle hlavnímu městu Praze a všem sousedním městským částem koncept strategie rozvoje městské části podle jiného právního předpisu³³⁾, zpracovaný v souladu s územně plánovací dokumentací uvedenou v § 25 a se Strategickým plánem hlavního města Prahy podle § 26.

(2) Hlavní město Praha a sousední městské části podají své připomínky ke konceptu strategie rozvoje městské části písemně městské části nejpozději do 60 dnů ode dne obdržení konceptu. K později uplatněným připomínkám se nepřihlíží.

(3) Městská část zašle hlavnímu městu Praze a všem sousedním městským částem návrh strategie rozvoje městské části, zpracovaný v souladu s územně plánovací dokumentací uvedenou v § 25 a se Strategickým plánem hlavního města Prahy podle § 26.

(4) Hlavní město Praha a sousední městské části podají své připomínky k návrhu strategie rozvoje městské části písemně městské části nejpozději do 60 dnů ode dne obdržení návrhu. K později uplatněným připomínkám se nepřihlíží.

(5) Na projednání změn strategie rozvoje městské části se obdobně vztahují odstavce 3 a 4.

zákon č. 3/2003 Sb. o krajích -VZTAH MINISTERSTEV A VLÁDY K ÚZEMNÍM SAMOSPRÁVNÝM CELKŮM

§ 93

Ministerstvo ve vztahu ke krajům na úseku přenesené působnosti

a) koordinuje vydávání směrnic ministerstev a jiných ústředních správních úřadů, jež se dotýkají přenesené působnosti kraje nebo přenesené působnosti obce; k tomu vydává Věstník vlády pro orgány krajů a orgány obcí; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich vyhlášení ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí,

b) kontroluje dodržování usnesení a opatření vlády v činnosti příslušných orgánů kraje a poskytování odborné pomoci krajským úřadům obcím,

zákon č. 2/2003 Sb. o obcích PŘENESENÁ PŮSOBNOST

Postavení obcí

§ 2

(1) Obec je veřejnoprávní korporací, má vlastní majetek. Obec vystupuje v právních vztazích svým jménem a nese odpovědnost z těchto vztahů vyplývající.

(2) Obec pečuje o všestranný rozvoj svého území a o potřeby svých občanů; **při plnění svých úkolů chrání též veřejný zájem.**

§ 61

(2) Při výkonu přenesené působnosti se orgány obce řídí

b) v ostatních případech též

1. **usneseními vlády a směrnicemi ústředních správních úřadů**; tato usnesení a tyto směrnice nemohou orgánům obcí ukládat povinnosti, pokud nejsou zároveň stanoveny zákonem; podmínkou platnosti směrnic ústředních správních úřadů je jejich publikování ve Věstníku vlády pro orgány krajů a orgány obcí;

(3) Metodickou a odbornou pomoc ve věcech uvedených v odstavci 2 vykonává vůči orgánům obcí krajský úřad

Pravomoc zastupitelstva obce

§ 84

(1) Zastupitelstvo obce rozhoduje ve věcech patřících do samostatné působnosti obce (§ 35 odst. 1).

(2) Zastupitelstvu obce je vyhrazeno

a) **schvalovat program rozvoje obce**

STATUTÁRNÍ MĚSTA

§ 130

Územně členěná statutární města upraví své vnitřní poměry ve věcech správy města statutem, který je vydáván formou obecně závazné vyhlášky obce. Ve statutu stanoví zejména

g) způsob projednání územně plánovací dokumentace města a programu rozvoje města s městskými obvody a městskými částmi,

§ 131

Statutární město může svěřit statutem městskému obvodu nebo městské části na úseku samostatné působnosti zejména

a) schvalování programu rozvoje městského obvodu nebo městské části,

Program rozvoje obce (**Strategie rozvoje obce**) je dle zákona jedním ze základních plánovacích dokumentů obce. Jde o jeden z hlavních nástrojů řízení rozvoje obce. Vydaný strategický rámec ČR 2030 tak je směrnici podle které mají samosprávy dále zpracovávat své vlastní strategické dokumenty a obce a města sice nemají žádnou lhůtu na plnění. V rámci naplňování potřeby veřejného zájmu dle §2 odstavce 2 zákona o obcích i hl.m. Praze by tak měli učinit co nejdříve.

Zákon č. 283/2021 Sb. - Stavební zákon

§ 40

Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území

(1) Úkolem územního plánování je také posoudit vlivy politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na udržitelný rozvoj území. Za tímto účelem se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (dále jen „vyhodnocení vlivů“).

(2) Vyhodnocení vlivů se zpracovává k návrhu politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu, je-li vyžadováno posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí.

(3) Součástí vyhodnocení vlivů je vyhodnocení vlivů na

a) hospodářský rozvoj,

b) soudržnost společenství obyvatel území a

c) životní prostředí.

(4) Součástí vyhodnocení vlivů na životní prostředí je i posouzení vlivů na předmět ochrany a celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, je-li to vyžadováno podle jiného právního předpisu.

(5) Ve vyhodnocení vlivů se určí, popíše a posoudí možné významné vlivy podle odstavce 3 vyplývající z politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu a rozumná náhradní řešení s přihlédnutím k cílům posuzovaných dokumentů. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, nadřazené územně plánovací dokumentace nesmí obsahovat podrobnosti, které náleží vyhodnocení vlivů navazující územně plánovací dokumentace.

(6) Obsah a struktura vyhodnocení vlivů a vyhodnocení vlivů na životní prostředí jsou stanoveny v příloze č. 4 k tomuto zákonu. Náležitosti vyhodnocení vlivů na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti jsou stanoveny jiným právním předpisem

Příloha č. 4 k zákonu č. 283/2021 Sb.

1. Obsah a struktura vyhodnocení předpokládaných vlivů politiky územního rozvoje a územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území

Hodnotí se vlivy, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti, jakou má pořizovaná politika územního rozvoje nebo územně plánovací dokumentace. Vlivy se stanoví odborným odhadem.

1. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje, územního rozvojového plánu nebo zásad územního rozvoje na životní prostředí, zpracované podle části II. této přílohy, nebo pokud příslušný úřad uplatnil u změny politiky územního rozvoje nebo změny územního rozvojového plánu, změny zásad územního rozvoje nebo u územního plánu nebo jeho změny požadavek na toto vyhodnocení.

2. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo posuzované územně plánovací dokumentace na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, pokud orgán ochrany přírody nevyloučil významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí⁶⁶).

3. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo posuzované územně plánovací dokumentace na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

4. Vyhodnocení vlivů politiky územního rozvoje nebo posuzované územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území, které spočívá v posouzení vztahu a zlepšování podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území a posouzení naplnění priorit územního plánování.

5. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska vyváženosti vlivů na životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území (udržitelný rozvoj území).

Zpracování strategického rámce ČR 2030 je zákonnou povinností směrem k EU. Vláda ČR pak organizačními opatřeními a zákonnými postupy úkoluje samosprávné orgány, aby cíl dosažení klimatické neutrality sledovali ve svých vlastních strategiích a přijímali k nim odpovídající legislativní opatření. Na poli samosprávy je dán úkol Strategickým rámcem ČR 2030, aby strategické a územní plánování bylo na všech úrovních koordinováno. Na poli veřejné správy je pak Politika územního rozvoje, která tuto koordinaci deklaruje schematem vazeb a konkrétními úkoly.

Je třeba upozornit i na jeden důležitý princip, který odlišuje samosprávné a působení a veřejnou správu. Na poli samosprávy platí principy vlastní soukromé odpovědnosti, kde neznalost zákona neomlouvá. Není sice reálné znát a sledovat všechny zákonné normy, ale pokud vykonávám nějakou činnost mám se aktivně zajímat jaké má případné právní důsledky. Na poli veřejné správy platí princip opačný. Samotný úředník má vykonávat jen to co je mu uloženo a to zákonem, nebo směrnici, nebo organizačním opatřením. Úředník má plnit jen to do je mu uloženo a ve všem ostatním může zůstat zcela pasivní. Nastavení pravidel je pro práci je úkolem řídicích pracovníků, tedy například radních. Ti jsou také za výkon odpovědní. Nečinnost úředníka může být tedy vytýkána jen tehdy pokud jde o konkrétní zanedbání organizačního řádu a z něj plynoucích úkolů. Nařízení EU je tedy platné plošně v celé EU, ale úředníci je začnou uplatňovat až jim k tomu dá prováděcí směrnici řídicí orgán. Na úrovni státu je to vláda, na úrovni kraje a obcí jsou to radní.

16. Komentovaný výtah paragrafového znění stavebního zákona a vazba na Pražské stavební předpisy.

Zákon zavádí nejvyšší stavební úřad, zavádí národní geoportál územního plánování a zavádí jednotný standard pro územně plánovací dokumentace. Celkově je posílena autonomie stavebních úřadů. Změnou pak prochází celý povolovací proces, který stavebnímu úřadu upřesňuje termíny a postupy. Není jasné, jak bude vypadat

reálná praxe, ale ustanovení paragrafů zákona posouvají pracovníky stavebního úřadu více do role administrativních pracovníků, kteří posoudí ve vzájemných souvislostech splnění všech požadavků a podmínek a vydají povolení záměru. Stavební zákon předpokládá, že naplňování cílů udržitelného rozvoje a ochrana veřejných zájmů je řádně zapracována v územně plánovací dokumentaci. Důležitou změnu tedy představuje upřesnění úkolů a cílů územního plánování, které zdůrazňuje sledování veřejných zájmů a vytváření předpokladů k udržitelnému rozvoji území.

§ 38 Cíle územního plánování

(1) Cílem územního plánování je soustavně a komplexně řešit funkční využití území, stanovovat zásady jeho plošného a prostorového uspořádání a vytvářet předpoklady pro udržitelný rozvoj území spočívající ve vyváženém vztahu podmínek pro příznivé životní prostředí, pro hospodářský rozvoj a pro soudržnost společenství obyvatel území, který uspokojuje potřeby současné generace, aniž by ohrožoval podmínky života generací budoucích.

(2) Územní plánování zajišťuje předpoklady pro udržitelný rozvoj území a za tímto účelem vyhodnocuje potenciál rozvoje území a prognózy jeho dalšího vývoje.

(3) Cílem územního plánování je také zvyšovat kvalitu vystavěného prostředí sídel, rozvíjet jejich identitu a vytvářet funkční a harmonické prostředí pro každodenní život jejich obyvatel.

(4) Územní plánování chrání a rozvíjí přírodní, kulturní a civilizační hodnoty území, včetně urbanistického, architektonického a archeologického dědictví, a přitom chrání krajinu jako podstatnou složku prostředí života obyvatel a základ jejich totožnosti. S ohledem na to určuje podmínky pro hospodárné využívání zastavěného území a zajišťuje ochranu nezastavěného území a ochranu a rozvoj zelené infrastruktury. Zastavitelné plochy se vymezují s ohledem na možnosti rozvoje území a míru využití zastavěného území.

I §1 odstavec 3 říká „Účelem stavebního zákona je zajistit integrovanou ochranu veřejných zájmů při územním plánování, povolování staveb a výstavbě a vytvářet podmínky pro udržitelný rozvoj území a zvyšování kvality vystavěného prostředí, architektury a stavební kultury.“

Stavební zákon přistupuje k vymezování a umísťování záměrů ze dvou úhlů pohledů. 1. z pohledu územního plánování. V něm v rámci procesu územního plánování samosprávy definují účel využití území a stanoví pro něj jasné podmínky, tak, aby umožnili naplňovat dohody s občany na udržitelném rozvoji. 2. z pohledu hmotného stavebního práva. Toto je již doménou stavebních úřadů, které kontrolují, aby každý záměr byl v souladu s územně plánovací dokumentací a zároveň splňoval všechny podmínky, které se vztahují k hmotnému stavebnímu právu.

Pro naplňování vize udržitelného rozvoje EU, ČR, kraje, obce zpracovávají strategické dokumenty, které musí být na všech úrovních koordinovány. Je to nástroj samospráv, který jsou povinné na své úrovni začlenit do závazných dokumentů tak, aby byla státní správa schopna stanovené cíle naplňovat. Strategické dokumenty tedy musí být s územními plány, které jsou opatřeními obecné povahy propojeny. V odůvodnění územně plánovací dokumentace tak musí být uvedeno, jak dokumentace naplňuje společenské cíle, a tedy jaký je smysl vymezené plochy a předepsaného opatření.

Při pořizování územního plánu, nebo změny územního plánu, která vyžaduje posouzení vlivu na životní prostředí je vždy prováděno dle §40 Vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území.

Odstavec 1 říká: „Úkolem územního plánování je také posoudit vlivy územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu na udržitelný rozvoj území. Za tímto účelem se zpracovává vyhodnocení vlivů na udržitelný rozvoj území (dále jen „vyhodnocení vlivů“).“

Hodnocení nahlíží udržitelný rozvoj celostně, tedy strategicky tak, aby se opíralo o všechny 3 pilíře udržitelnosti, které byly stanoveny na půdě OSN je to environmentální odpovědnost, sociální soudržnost a ekonomická prosperita. V zákoně je toto definované odstavcem 3 **(3) Součástí vyhodnocení vlivů je vyhodnocení vlivů na a) hospodářský rozvoj, b) soudržnost společenství obyvatel území a c) životní prostředí.**

Propojení a koordinace s nadřazenou dokumentací je zmíněna v bodě 5

(5) Ve vyhodnocení vlivů se určí, popíše a posoudí možné významné vlivy podle odstavce 3 vyplývající z územního rozvojového plánu, zásad územního rozvoje nebo územního plánu a rozumná náhradní řešení s přihlédnutím k cílům posuzované dokumentace. Vyhodnocení vlivů nadřazené územně plánovací dokumentace nesmí obsahovat podrobnosti, které náleží vyhodnocení vlivů navazující územně plánovací dokumentace.

Zpracovatel má pak v příloze 4 stavebního zákona stanovenou strukturu posouzení vlivů. Pro výsledek je zcela zásadní úroveň zpracování návrhu územního plánu, nebo jeho změny. Smyslem strategické dokumentace je, aby na základě obecných jevů a potřeb došlo k návrhu konkrétních opatření, které je pak možné přiměřeně vztáhnout ke konkrétnímu území. Pokud takto není návrh územního plánu, nebo jeho změna připravena a odůvodněna, nemá zpracovatel možnost hodnocení řádně provést. Ve své práci stanovuje vlivy odborným odhadem. Nezpracovává žádnou další vlastní dokumentaci. Není tedy v jeho silách nahradit analytickou a koordinační práci zpracovatele územně plánovací dokumentace. Není pro něj reálné, aby propojil všechny jevy z územně analytických podkladů a zpracoval všechny socioekonomické prognózy a samostatně prováděl všechny známé environmentální vlivy, porovnal je s obecnými cíli a vztáhl je ke konkrétnímu území.

Příloha č. 4 k zákonu č. 283/2021 Sb.

1. Obsah a struktura vyhodnocení předpokládaných vlivů územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území

Hodnotí se vlivy, které lze rozumně předpokládat, a to v rozsahu, podrobnosti a míře konkrétnosti, jakou má požizovaná územně plánovací dokumentace. Vlivy se stanoví odborným odhadem.

1. Vyhodnocení vlivů územního rozvojového plánu nebo zásad územního rozvoje na životní prostředí, zpracované podle části II. této přílohy, nebo pokud příslušný úřad uplatnil u změny územního rozvojového plánu, změny zásad územního rozvoje nebo u územního plánu nebo jeho změny požadavek na toto vyhodnocení.

2. Vyhodnocení vlivů posuzované územně plánovací dokumentace na evropsky významné lokality nebo ptačí oblasti, pokud orgán ochrany přírody nevyhlásil významný vliv na předmět ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit nebo ptačích oblastí⁴⁶].

3. Vyhodnocení vlivů posuzované územně plánovací dokumentace na hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

4. Vyhodnocení vlivů posuzované územně plánovací dokumentace na udržitelný rozvoj území, které spočívá v posouzení vztahu a zlepšování podmínek pro příznivé životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území.

5. Návrh požadavků na rozhodování ve vymezených plochách a koridorech z hlediska vyváženosti vlivů na životní prostředí, hospodářský rozvoj a soudržnost společenství obyvatel území (udržitelný rozvoj území).

Dikce zákona tak vše směřuje ke kvalitní přípravě územně plánovací dokumentace, aby následující procesy již představovali pouze její další zpřesňování. Toto se týká i „záměru EIA“

Je to jediný případ, kdy na územně plánovací dokumentaci nenavazuje přímo jen povolení záměru. Pro velké stavby je předepsané, aby záměr prošel hodnocením vlivu na životní prostředí - „záměr EIA“. V řízení se postupuje podle zákona o posuzování vlivů na životní prostředí. Je to poslední příležitost, kdy samospráva a občané mohou podat své námítky poté co pro území byla schválena územně plánovací dokumentace k širším dopadům záměru. Tedy šířeji než k samotným fyzickým důsledkům realizace stavby v rámci hmotného stavebního práva.

Pro záměry, které nevyžadují povolení k zásahu do přírody a krajiny a nemůžou mít významný negativní vliv na evropsky významné lokality, nebo ptačí oblasti je přípustné podat žádost o povolení záměru spolu s záměrem EIA na stavební úřad. Ten proces posouzení vlivu na životní prostředí podle zákona 100/2001 Sb. provede.

Tím, že proces EIA teprve navazuje na hodnocení na udržitelný rozvoj je zřejmé, že stavební zákon předpokládá, že proces EIA v rámci případných variant nebude již vyžadovat změny územního plánu, ale že bude záměr pouze upravován tak, aby požadavkům zákona č. 100/2001 Sb. vyhověl.

V rámci povolování záměru stavební úřad dále jen kontroluje, zda návrh konkrétního řešení v území je v souladu s legislativními požadavky a odpovídá popsaným veřejným zájmům a záměr povoluje. Stavební úřad se nesmí domnívat, ale pouze posoudit záměr podle §193.

§ 193

Posuzování záměru

(1) Stavební úřad posuzuje, zda je záměr v souladu s

- a) územně plánovací dokumentací a vymezením zastavěného území,
- b) cíli a úkoly územního plánování, zejména s charakterem území a s požadavky na ochranu kulturně historických, architektonických a urbanistických hodnot v území, nemá-li obec vydán územní plán,
- c) požadavky tohoto zákona a jeho prováděcích právních předpisů,
- d) požadavky jiných právních předpisů chránících dotčené veřejné zájmy,
- e) požadavky na veřejnou dopravní nebo technickou infrastrukturu,
- f) ochranou práv a právem chráněných zájmů účastníků řízení, které hodnotí a poměří ve vzájemných souvislostech.

Stavební zákon již nezná pojem stavba, ale pouze „stavební záměr“. Neexistuje územní řízení. Vše, co se týká vztahů v území je z pohledu zákona ošetřeno v rámci procesů územního plánování. Stavební úřad se už zabývá jen a pouze samotným povolováním záměru. Podle toho je také vymezen okruh účastníků řízení. Jedná se jen o ty kdo mohou být stavbou fyzicky dotčeni na svém majetku.

§ 182

Účastníci řízení

Účastníky řízení jsou

- a) stavebník,
- b) obec, na jejímž území má být záměr uskutečněn,
- c) vlastník pozemku nebo stavby, na kterých má být záměr uskutečněn, nebo ten, kdo má jiné věcné právo k tomuto pozemku nebo stavbě,
- d) osoby, jejichž vlastnické nebo jiné věcné právo k sousedním stavbám nebo sousedním pozemkům může být rozhodnutím o povolení záměru přímo dotčeno,
- e) osoby, o kterých tak stanoví jiný zákon.

Právo vstupovat do stavebního řízení jako účastník řízení je v zásadě povoleno jen obci a sousedním majitelům pozemků, případně jiným osobám, jejichž vlastnické, nebo jiné věcné právo může být rozhodnutím dotčeno, nebo osoby o kterých tak stanoví jiný zákon.

§190 pak říká jaké námitky mohou účastníci řízení uplatnit. Jedná se v principu o námitky, které se týkají hmotného stavebního práva. Nikoliv však jakýchkoliv zájmů v území, které lze vymezit v procesu územního plánování.

§ 190

Námitky účastníků řízení

(3) Obec jako účastník řízení může uplatňovat námitky pouze v rozsahu své samostatné působnosti. Účastník řízení podle § 182 písm. c) a d) může uplatňovat námitky pouze v rozsahu možného přímého dotčení svých práv. Účastník řízení podle § 182 písm. e) může uplatňovat námitky pouze v rozsahu, v jakém se projednávaný záměr dotýká zájmů chráněných jiným právním předpisem, který zakládá jeho účastenství v řízení podle tohoto zákona. Účastník řízení je povinen v námitce uvést důvody podání námitky.

Stavební zákon tedy usiluje o přenesení všech důležitých rozhodovacích procesů, které se netýkají pouze hmotné podoby záměrů a jejich bezprostředních vlivů na své okolí na samosprávné rozhodování.

Velké množství sporných rozhodnutí stavebních úřadů v hl. m. Praze se týká povolování takových staveb, které narušují charakter území. Problém však nepochází od samotných stavebních úřadů, ale z nekvalitní územně plánovací dokumentace, která dostatečně charakter území nepopisuje ani nechrání. Územní plán hl. m. Prahy je zpracován v měřítku 1:10 000 kdy tedy 1 mm na výkrese představuje 10 m ve skutečnosti. Takto hrubé měřítko nikdy nemůže být dostatečným podkladem pro ochranu charakteru území. Ani to samotnému územnímu plánu nepřísluší. Toto je úkolem podrobnějších územně plánovacích podkladů, tedy územní studie a podrobných závazných podkladů, regulačních plánů. Obecně sdílená nechuť magistrátu hl. m. Prahy k řádnému pořizování územně plánovací dokumentace mohla být motivací k §41, který umožňuje, aby stavební úřad po kontrole

souladu s Pražskými stavebními předpisy, souladu s dotčenými orgány veřejné správy a územním plánem záměr povolil, aniž by vyžadoval další podrobnější ověřování vlivu záměru v území. Pokud občané prostřednictvím svých volených zástupců považují lepší ochranu charakteru území za zbytečnou. Není úkolem stavebního úřadu toto napravovat a takový paragraf pak dává smysl. Samospráva má možnost do územně plánovací dokumentace podmínku pro podrobné ověření vztahů v území zpracováním územní studie i požadavek na pořízení regulačního plánu vložit.

§ 41

Charakter území

Charakter území se určuje zejména podle funkčního využití, struktury a typu zástavby, uspořádání veřejných prostranství, dalších prvků prostorového uspořádání a urbanistických, architektonických, estetických, kulturních a přírodních hodnot území, včetně jejich vzájemných vztahů a vazeb, a to především vymezením v územním plánu.

Nový stavební zákon však zásadním způsobem narovnává podmínky při pořizování nové územně plánovací dokumentace a jejich změn. Neodpovědnost samospráv se napříště již nepřipouští ani neodpouští. Stavební zákon doplnil práva majitelů, kteří získávají v §133 zákonný nárok na náhradu za změnu v území.

Náhrady za změnu v území

§ 133

(1) Vlastníkovi pozemku nebo stavby a osobě, která má jiné věcné právo k pozemku nebo stavbě (dále jen „oprávněná osoba“) a které vznikla škoda v důsledku zrušení nebo významného omezení zastavitelnosti pozemku na základě změny územně plánovací dokumentace nebo vydáním nové územně plánovací dokumentace, náleží náhrada škody spočívající v nákladech vynaložených na přípravu výstavby v obvyklé výši, zejména na koupi pozemku, na projektovou přípravu výstavby nebo za snížení hodnoty pozemku, který slouží k zajištění dluhu.

(2) Oprávněné osobě náleží dále náhrada, byla-li její práva k pozemku nebo stavbě významně omezena územním opatřením o stavební uzávěře a byla-li jí tím způsobena škoda.

Zároveň se zavádí pojem Plánovací smlouva, v rámci, které se samospráva **může** dohodnout na plnění od majitele pozemku, kterému vydáním územně plánovací dokumentace pozemek zhodnotila.

Plánovací smlouvy mohou garantovat další postup, tak aby plnění obou stran bylo zaručeno. Plánovací smlouva je schvalována zastupitelstvem stejně tak jako opatření obecné povahy- územně plánovací dokumentace.

Plánovací smlouvy

§ 130

(3) Stavebník se může v plánovací smlouvě zavázat zejména k

e) poskytnutí peněžního nebo věcného plnění za zhodnocení pozemku vydáním územně plánovací dokumentace; v plánovací smlouvě lze sjednat i jeho účel.

Dikce stavebního zákona s § 130 a 133 představují průlom do stávajících metod práce pořizování územně plánovacích dokumentací a jejich změn. Stavební zákon zrovnoprávňuje role všech aktérů v území. Teprve nyní se obce mohou stát plnohodnotnými veřejnoprávními korporacemi ve smyslu článku 101 Ústavy ČR.

Ústava ČR

Článek 101

(1) Obec je samostatně spravována zastupitelstvem.

(2) Vyšší územní samosprávný celek je samostatně spravován zastupitelstvem.

(3) Územní samosprávné celky jsou veřejnoprávními korporacemi, které mohou mít vlastní majetek a hospodaří podle vlastního rozpočtu.

(4) Stát může zasahovat do činnosti územních samosprávných celků, jen vyžaduje-li to ochrana zákona, a jen způsobem stanoveným zákonem.

Pokud bude chtít samospráva napříště spravovat území s „péčí řádného hospodáře“, je pro ni velice důležité znát hodnotu pozemků. Je nutné, aby co nejpřesněji znala, jaký dopad bude její působení na poli územního plánování mít na cenu nemovitostí. Napříště již neobstojí žádné výmluvy na špatnou legislativu. Stavební zákon narovnal práva stran a dal samosprávě schopnost vyrovnávat svůj vliv v důsledku změn v územně plánovací dokumentaci.

Stavební zákon tedy přiznává, že působení samospráv v území má přímé finanční důsledky na ceny nemovitostí a prosperitu území. Zákon úkoluje samosprávy, aby sledovaly, jak změny v území přispívají k naplňování cílů udržitelného rozvoje. Zákon vyžaduje poznání, sledování a ověřování uznané podoby veřejného zájmu. To není možné bez trvalé strategické práce, která jediná umožňuje systémově pracovat s nejlepším dostupným stupněm poznání. Pokud samosprávy chtějí být konkurenceschopnými partnery všem aktérům v území musí být schopné se trvale o veřejný zájem opírat. Práce „dobrého hospodáře“ dává smysl jedině pokud samospráva dokáže i prokázat, že její činnost je i v souladu s potřebami veřejného zájmu. To přináší potřebu systémového zavedení strategickému plánování a řízení, které ji umožňuje hodnotit cost-benefit, volit nejvhodnější dostupnou variantu řešení a vše řešit za trvalé účasti všech stakeholderů v území. Pokud umí samospráva hodnotit své cíle a potřeby, které vedou k plnění společenských cílů je schopna si prosadit do územně plánovací dokumentace i odpovídající veřejně prospěšné stavby a opatření, které nový stavební zákon pojímá poměrně široce. Připravená samospráva je tak schopna i zajistit, skutečné naplňování společenských cílů.

§ 11

Veřejně prospěšná stavba a opatření

(1) Veřejně prospěšnou stavbou se v tomto zákoně rozumí stavba nebo zařízení pro veřejnou infrastrukturu určená k rozvoji nebo ochraně území obce, kraje nebo státu vymezená v územně plánovací dokumentaci a stavby a zařízení s ní související nebo podmiňující její realizaci.

(2) Veřejně prospěšným opatřením se v tomto zákoně rozumí opatření nestavební povahy sloužící ke snižování nebezpečí v území, vytváření prvků územního systému ekologické stability a k rozvoji anebo k ochraně přírodního, kulturního a archeologického dědictví, vymezené v územně plánovací dokumentaci.

§ 10

Veřejná infrastruktura

(1) Veřejnou infrastrukturou se v tomto zákoně rozumí pozemky, stavby a zařízení sloužící veřejné potřebě, a to
a) *dopravní infrastruktura, kterou jsou zejména stavby pozemních komunikací, drah, vodních cest, leteckých staveb a s nimi související stavby a zařízení,*

b) *technická infrastruktura, kterou jsou zejména systémy a sítě technické infrastruktury a s nimi související stavby a zařízení pro zásobování vodou, odvádění a čištění odpadních vod, energetiku, včetně výroby a zdrojů energie, zařízení pro akumulaci energie, dobíjecích stanic a zásobníků plynu, produktovody a elektronické komunikace, a dále stavby a zařízení ke snižování nebezpečí v území a pro zlepšování stavu povrchových a podzemních vod nebo k nakládání s odpady,*

c) *zelená infrastruktura, kterou je plánovaný, převážně spojitý systém ploch a jiných prvků vegetačních, vodních a pro hospodaření s vodou, přírodního a polopřírodního charakteru, které svým cílovým stavem umožňují nebo významně podporují plnění široké škály ekosystémových služeb a funkcí; součástí zelené infrastruktury je také územní systém ekologické stability krajiny,*

d) *občanské vybavení, kterým jsou stavby, zařízení a pozemky sloužící k zajištění základních potřeb obyvatel, zejména pro vzdělávání, výchovu a sport, sociální a zdravotní služby, kulturu, veřejnou správu a ochranu obyvatelstva,*

e) *veřejná prostranství.*

(2) Sítě technické infrastruktury se v tomto zákoně rozumí liniové nebo prostorové vedení inženýrské sítě, včetně armatur, zařízení a konstrukcí na vedení a jeho koncových prvků, zabezpečující napojení na jednotlivé druhy využívaných médií.

(3) Sítě technické infrastruktury jsou podle účelu zejména energetické, vodovodní a kanalizační, elektronických komunikací a produktovody.

Samospráva má možnost podmínit rozhodování o změnách v území uzavřením plánovací smlouvy, zpracováním územní studie nebo vydáním regulačního plánu. Tento přístup nabízí pestrou škálu možností pro zaručení udržitelného rozvoje a ochranu potřeb veřejného zájmu.

Pro závazné, srozumitelné a dostatečně konkrétní dohody na využití území je nezbytné pracovat s územím v opadajícím detailu. Měřítko územního plánu, které je 1:10 000, nebo 1:5 000 zobrazuje pouze obecnou strategii rozvoje území. Konkrétní účel, kapacity uspořádání, charakter je hledán a ověřován v územní studii a stabilizován regulačním plánem.

Je těžko představitelné, aby samospráva své rozhodování o změně využití pozemků v hl. m. Praze, při které dochází k jejich zhodnocení nepodmínila uzavřením plánovací smlouvy. Stejně tak je těžko představitelné, že by schvalovaná změna územního plánu nebyla podmíněna pořízením regulačního plánu. Stavební zákon správně předpokládá, že podmínky pro prostorové umístění veřejné infrastruktury, prostorové uspořádání staveb a s tím související vymezení a využití pozemků bude dohadováno se všemi aktéry v odpovídajícím měřítku 1:200-1:500. Stavební zákon již nezná pojem dohodu o parcelaci jako samostatný pojem a vše má být koordinováno v rámci řádného procesu pořizování regulačního plánu.

Regulační plán

§ 85

(1) Regulační plán v řešené ploše stanoví podrobné podmínky pro

a) vymezení a využití pozemků,

b) umístění a prostorové uspořádání staveb, včetně jejich napojení na veřejnou dopravní a technickou infrastrukturu, a urbanistických a architektonických podmínek,

c) umístění a prostorové uspořádání staveb veřejné infrastruktury,

d) ochranu hodnot, charakteru území a krajinného rázu,

e) vytváření příznivého životního prostředí

Vyjednání plánovací smlouvy nad konkrétní kapacitou a uspořádáním dává majiteli největší jistotu, že plánované propočty včetně investic do infrastruktury jsou reálné. Samospráva tak má možnost dojednat nejlepší podmínky. Regulační plán umožňuje reálný propočet cen pozemků a jejich pře parcelaci. Podrobná regulace zajistí konkrétní vymezení všech potřebných infrastruktur, a tak je garantovat je pro stávající i budoucí občany.

Pokud má obec zpracován strategický plán, který obsahuje strategické, specifické cíle a jednotlivé kroky akčního plánu je obec schopna ocenit i řádně i míru nákladů o které se bude majitel zhodnocovaného pozemku dělit. Tedy jakou částku za zhodnocení pozemku obci odvede po podepsání plánovací smlouvy. Zároveň obec dokáže prokázat potřebu veřejného zájmu a své cíle si v rámci územně plánovacího procesu u pořizovatele prosadit.

Tento transparentní přístup také znamená, že každý si dokáže dopočítat k jakému zhodnocení pozemku dojde podepsáním plánovací smlouvy. Teprve jejím podpisem vzniká logicky i povinnost plnění.

Pokud tedy za těchto podmínek bude přijata změna územního plánu, kde je stanoven požadavek na zpracování regulačního plánu a podepsání plánovací smlouvy je možné odhadnout odvod při podpisu plánovací smlouvy. Zároveň je zřejmé, že skutečná míra zhodnocení pozemků bude určena až regulačním plánem.

Je to postup, který umožňuje vyjednávat nejlepší dohody odvodů za zhodnocení pozemků a předchází požadavkům na náhrady za změny v území. Pokud je parcela určena k zástavbě a je dopředu známé, že stavební parcela bude zatížena přiměřeným odvodem podle míry budoucího zhodnocení je nutné vždy tento rozdíl z ceny parcely odečítat.

Pokud tedy regulační plán později stanoví omezení pro stavební parcelu nemůže to brát majitel tak, že mu vzniká nárok na náhradu za změnu území. Omezení není změnou v území, ale dokončením plánovacího procesu, který využití pozemku od počátku podmiňoval. Vzniklé omezení není svévolným správním rozhodnutím, ale vzniká v řádném procesu s ohledem na potřeby veřejného zájmu.

Pokud však samospráva v územním plánu podmínku pořízení regulačního plánu nemá a následně se rozhodne pro pořízení regulačního plánu, vystavuje se riziku, že majitel nemovitosti by mohl náhradu za případné omezení využití své nemovitosti regulačním plánem požadovat.

V případě, že se samospráva vzdá pořizování podrobné územně plánovací dokumentace-regulačních plánů, vzdá se i možnosti spravedlivého plnění za zhodnocení území svým rozhodováním na poli územního plánování. Pokud nebude pracovat s územím ve srozumitelném měřítku, které umožňuje podrobné dohody, vzdá se možnosti účinně koordinovat rozvoj území a naplňovat tak společenské cíle.

Nový stavební zákon umožňuje a zároveň očekává, že obce budou sebevědomými veřejnoprávními korporacemi, které dokážou plně využít všechny své nástroje k zabezpečení zdravého a úspěšného rozvoje. Potvrzuje význam územního plánování. Ustanovení náhrad a plnění za změny v území srozumitelně propojuje rozhodování o území s prosperitou měst a obcí. Dobře zpracovaný a koordinovaný územní plán je tedy základním předpokladem prosperující obce a města.

Závazné dohody na využití území se týkají každého majitele a správce. Je velice důležité, aby obec byla schopna se všemi aktéry vést diskusi a umět prezentovat společenské cíle. Je potřebné usilovat o to, aby co nejvíce aktérů v území rozumělo smysl a cílům opatření a regulaci v území. Jen tak může obec získávat trvale funkční zpětnou vazbu a podle ní upravovat a koordinovat konkrétní činnost a realizaci záměrů. Praxe opakovaně pokazuje, že toto lze jen tehdy, pokud je možné se bavit konkrétně tak, aby vše bylo, pokud možno co nejvíce jednoznačné, představitelné a uchopitelné. Vyžaduje to práci s větším územím v rámci, kterého se občané běžně pohybují, a proto rozumí základním vztahům v území. Zároveň je nutné vše řešit v takovém detailu, který umožňuje konkrétní jednoznačné dohody. Jedná se o přístup celostní správy dle spádových území. Samotný územní plán, který je zpracován v měřítku 1:5 000 nebo 1:10 000 toto neumožňuje. Srozumitelná úroveň, na které je možné vést diskusi při plánování rozvoje území je měřítko 1:2000-1:500, kde je již možné vidět chodníky, zeleň jednotlivé parcely, jednotlivé stavby. Toto měřítko nabízí územní studie a pro konkrétní závazné dohody pak regulační plán. Je to ověřená cesta a stavební zákon počítá s tím, že ji obce budou využívat. Jen tak budou schopné rozvíjet udržitelné prostředí a směřovat rozvoj obcí a měst k uhlíkové neutralitě.

Konkrétně lze toto doložit na příkladu potřeby rozvoje mikro mobility. Vláda ČR prostřednictvím svého zastoupení v EU schválila společnou strategii pro udržitelnou a inteligentní mobilitu – nasměrování evropské dopravy do budoucnosti. V akčním plánu pak je bod 22, který je určen vládám států EU, aby jej implementovaly „Vydat **pokyny na podporu bezpečného používání zařízení mikromobility 2021.**“ Mikromobilita představuje nový typ individuální dopravy, která disponuje obrovským potenciálem rozvoje při výrazném snížení prostorových nároků na dopravní infrastrukturu i energetickou náročnost a s tím související emise. Předpokladem je, aby došlo k úpravám veřejného prostoru. Rychle jedoucí a těžká individuální doprava není s lehkými a pomalými dopravními prostředky slučitelná. Je třeba upravit podmínky provozu ve veřejném prostoru tak, aby došlo k zrovnoprávnění pohybu pro všechny typy dopravy. Je nutné vytvářet provázaný systém cest a podrobně plánovat v rámci celého regionu, spádového území. Toto měřítko územního plánu neumožňuje. Je nutné hledat řešení na podkladě územní studie. Plochy a koridory pro mikromobilitu a všechny druhy dopravy včetně cyklistických tras a pěších spojení pak garantovat v regulačním plánu.

Pražské stavební předpisy přepokládají vznik regulačních plánů.

3 / hlavní zásady pražských stavebních předpisů

*Nová právní úprava cílí k městu urbánnímu, kompaktnímu a zelenému. Těžiště předpisu se přesunulo k řešení soudobých problémů města, spojených zejména s rozpadem městské struktury a s tím souvisejících ekonomických, environmentálních a sociálních dopadů. **Proto je cílem město urbánní, které má obecně městský charakter a nabízí adekvátní množství služeb a vybavenosti, město kompaktní, které dobře využívá své pozemky a zbytečně nezastavuje volnou krajinu, a město zelené, které nabízí svým obyvatelům dostatek veřejných zahrad a parků a které chrání a rozvíjí svou volnou krajinu. K naplnění cílů se předpisem prolínají následující zásady:***

Služby je možné garantovat jen pokud jsou součástí územně plánovací dokumentace.

3.1 Stavba jako součást města

*Předpis rozpracovává a doplňuje zejména vztahy urbanistické, které byly doposud spíše opomíjeny. Vychází ze skutečnosti, že budovy nejsou pouhými solitéry, nýbrž spoluvytvářejí obraz města. Předmětem úpravy jsou tak tradiční instrumenty plánování města jako např. uliční nebo stavební čára. Předpis nastavuje základní definice vztahů k nalezení společného a srozumitelného jazyka pro popis jevů při plánování a stavbě města. Zavedení a upřesnění terminologie pomůže lépe vnímat město jako celek. **Nařízení navazuje na tradiční hodnoty, které byly v hl. m. Praze sepsány ve stavebních řádech ještě před druhou světovou válkou. Zatímco domy se mění, přestavují, bourají a stavějí nové, již jednou provedená parcelace ulic většinou přetrvává, a to stovky let. Výhodou dobře navržené parcelace je její univerzálnost a schopnost bez potíží se adaptovat na probíhající změny ve společnosti. Aby se město dobře a zdravě rozvíjelo, potřebuje urbanismus jako svorník mnoha různých disciplín.** Stavbu je vždy nutné posuzovat jako součást města, které svými parametry a charakterem významně ovlivňuje, nikoli jako samostatnou entitu vytrženou z kontextu. Tomuto účelu slouží zejména upřesnění zásad pro umísťování staveb s ohledem na uliční a stavební čáru, upřesnění výškových vztahů, požadavek na návaznost přízemí budov na veřejná prostranství na náměstích a městských třídách a řada dalších požadavků. Nařízení se soustředí právě na předěl veřejných prostranství a navazujících staveb. Pouze město s jasně nastavenými pravidly svého rozvoje může zajistit předvídatelné a kvalitní prostředí pro své obyvatele.*

Pražské stavební předpisy počítají, že obdobně jako před 2. světovou válkou bude opět město aktivně plánovat a zajistí, aby v územních plánech byly vymezeny veřejná prostranství s uličními profilem a principem parcelace.

3.3 Obecná regulace umožňující zohlednění místních podmínek

*Jedním z klíčových problémů při stanovení požadavků na výstavbu v obecném právním předpisu je skutečnost, že zavádí jednotné požadavky pro řešení situací, které budou mít dle místních okolností velmi různou podobu. Tento problém nastává zejména u regulace umísťování staveb. Čím podrobnější je předpis, tím vyšší je pravděpodobnost, že se vyskytnou situace, pro něž nebude užité regulativu vhodné, případně i zcela kontraproduktivní. **Obecné požadavky je tudíž třeba nastavovat s nejvyšší mírou obezřetnosti a vždy je třeba hledat cesty, jak v územním rozhodování umožnit zohlednění místních podmínek. Předpis umožňuje územně plánovací dokumentaci přizpůsobit regulaci ve vybraných případech místním podmínkám.***

Článek konstatuje, že Pražské stavební předpisy ponechávají volnost pro další podrobnou regulaci. Přiznávají, že není možné provést plošnou podrobnou regulaci a že je nutné podrobnou územně plánovací dokumentaci dopracovat.

4.2 Územní rozhodování

Umísťování staveb v souladu s uliční a stavební čarou

*(→ § 12, § 21 – § 24) Při umísťování staveb je nutné respektovat vedení uliční a stavební čáry. **Navržený předpis vychází z předpokladu, že poloha čar bude v území stanovena územně plánovací dokumentací.***

Umísťování staveb s ohledem na výškovou regulaci (→ § 25 – § 27)

*Při umísťování staveb je nutné respektovat výškovou regulaci v území stanovenou zpravidla výškovými hladinami nebo podlažností. **Také tento regulativ bude vymezen územně plánovací dokumentací.***

Text vysloveně uvádí, že PSP pro zajištění vzniku kvalitního města vyžadují, aby byla individuálně nastavena uliční čára a výšková hladina přímo v územně plánovací dokumentaci. Tato podrobnost se vymezuje v územní studii a následně se závazně vkládá do regulačních plánů.

17. Klimatický a energetický plán se týká všech občanů tedy i obcí a měst

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY (EU) 2018/1999 ze dne 11. prosince 2018 o správě energetické unie a opatření v oblasti klimatu.

Toto nařízení stanovuje mechanismus správy za účelem: provádění strategií k dosažení cíle uhlíkové neutrality, zajištění včasnosti a srovnatelnosti zpráv o plnění. Mechanismus je založen na integrovaných vnitrostátních plánech. Mechanismus zajišťuje skutečné příležitosti k účasti veřejnosti na přípravě dlouhodobých vnitrostátních plánů a strategií.

Zahrnuje 5 rozměrů a) energetické bezpečnosti, b) vnitřního trhu s energií, c) energetické účinnosti, d) snižování emisí uhlíku a e) výzkum, inovace a konkurenceschopnost.

Požaduje připravit vnitrostátní plán, který vláda ČR schválila v roce 2019. **18.10. 2023 Vláda ČR schválila nový energetický a klimatický plán usnesením č. 784**

Níže uvedený výpis z energetického a klimatického plánu je zaměřena na kroky a cíle, které jsou relevantní pro firmy, občany a veřejnoprávní korporace - spádová území.

Tabulka 4 uvádí závazek snížit podíl fosilních paliv na spotřebě primární energie na 50% do roku 2030.

Tabulka 5 uvádí Podíl OZE do roku 2030 má být 30%

Tabulka 6 uvádí Závazný cíl do roku 2030 roční úspory 145 PJ a kumulované úspory 669 PJ

Tabulka 9 uvádí strategické cíle a ukazatele **v oblasti konkurenceschopnosti**

Pro obce, města, firmy, potažmo občany jsou relevantní zejména tyto cíle:

Rozšířit koncept komunitní energetiky a sdílení energie

Zajištění digitalizace a otevření trhu s podpůrnými službami v energetice

Odstranění administrativních bariér pro rozvoj OZE

Tabulka 10 uvádí strategické cíle a ukazatele **v oblasti udržitelnosti**

Cíle se týkají úspor a snižování energetické náročnosti, včetně požadavku na dekarbonizaci dopravy. Plnění těchto cílů výrazně ovlivňuje chování soukromého sektoru, kterému mohou výrazně pomoci samosprávy.

Dokument byl zpracován se zapojením vnitrostátních subjektů.

Dne 12. dubna 2023 schválila vláda ČR Východiska aktualizace Státní energetické koncepce ČR a souvisejících strategických dokumentů. V rámci tohoto dokumentu byl iniciován vznik Komise, respektive Platformy pro strategii v oblasti energetiky a klimatu, kde jsou zastoupeny relevantní resorty a další relevantní subjekty jmenovitě Hospodářská komora, Svaz průmyslu a dopravy, Zelený kruh, Svaz měst a obcí ČR a Asociace krajů ČR. Příprava návrhu aktualizace Vnitrostátního plánu ČR byla na této platformě diskutována. Příprava dokumentu byl dále diskutována na další relevantních platformách.

Je zřejmé, že pokud mají obce a města zpracovány vlastní strategické plány, které kontrolují a vyhodnocují, dokáží poskytnout kvalitní zpětnou vazbu. Pokud tomu tak není nemají vlastní data a jejich přínos k utváření dokumentu nebude efektivní. Schválená opatření pak nemusí být realistická a funkční.

Národní cíle v oblasti adaptace na změnu klimatu stanoví Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR

Strategie dále formuluje 5 specifických cílů:

SC1 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb v zemědělské krajině s důrazem na omezení degradace i záboru půdy a posílení přirozeného vodního režimu.

SC2 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb lesů s důrazem na zabránění degradace půdy a posílení přirozeného vodního režimu.

SC3 Je zajištěna ekologická stabilita a poskytování ekosystémových služeb vodních a na vodu vázaných ekosystémů s důrazem na posílení přirozeného vodního režimu krajiny a s ohledem na zajištění potřeb lidské společnosti a udržitelné užívání vody.

SC4 Je výrazně posílena resilience lidských sídel včetně jejich veřejné a zelené infrastruktury s důrazem na ochranu lidského zdraví.

SC5 Je dosaženo vysoké efektivity systému včasného varování a odpovědné reakce obyvatel.

klimatický plán počítá s výrazným pokrokem v renovaci budov a jejich snižování energetické náročnosti.

Pro rezidenční sektor se jedná o 253 PJ.

str. 49 uvádí : Na základě provedených výpočtů lze tedy konstatovat, že provoz budov se se svými 44,57 Mt CO₂ podílí na celkové produkci emisí v ČR přibližně ze 44 %

Stabilitu energetické soustavy lze posilovat větší integrací s dalšími sektory, jako je plynárenství, teplárenství a doprava. Je to příležitost i pro městské společnosti, firmy, nebo případně SVJ.

Na plnění strategických cílů je možné využít dotační programy.

3.1. Rozměr Snižování emisí uhlíku

Česká republika se dlouhodobě potýká u spalovacích procesů s emisemi zdravotně rizikových látek do ovzduší (PM_{2,5}, PM₁₀, polycyklickými aromatickými uhlovodíky PAH, benzo(a)pyrenem, NO_x, VOC, přízemním ozónem, CO, dioxiny, toxickými kovy a dalšími), které vznikají při spalování uhlí v domácích topeništích v téměř každé obci v ČR. Zdravotní riziko představují rovněž emise ze starých dieselových a benzinových motorů v dopravě.

Důležitým nástrojem pro vytvoření systému udržitelné městské dopravy je zpracování Strategického plánu udržitelné městské mobility. Cílem je komplexně řešit problematiku mobility ve větších městech s vazbou na příměstské oblasti, a to nejen problematiku dopravy, ale rovněž i možnosti ovlivňování mobility a způsobů jejího uspokojování. Strategické plány udržitelné městské mobility by měly být zpracovány a pravidelně aktualizovány ve městech nad 40 tisíc obyvatel.

3.1.1.2 Sektor zemědělství a lesnictví

Vázat uhlík v půdě, zalesňování

3.1.1.3 Sektor odpadového hospodářství

předcházet vzniku odpadů, kompostování, třídění, cirkulární ekonomika

3.1.1.4 Sektor průmyslu

opatření na základě legislativy EU

3.1.1.5 Sektor energetiky

Výstavba obnovitelných zdrojů

do roku 2030 42,5% podíl OZE

Vláda bude hledat cesty podpory, motivací a bude sledovat jak je cíle dosahováno

Legislativní ukotvení energetických společenství, společenství pro obnovitelné zdroje energie a aktivního zákazníka

Energetické společenství je oprávněno:

- odebírat elektřinu ve svém odběrném místě pro vlastní spotřebu - vyrábět elektřinu*
- prodávat elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny provozované společenstvím nebo jeho členem*
- sdílet elektřinu vyrobenou ve výrobně elektřiny provozované společenstvím do odběrného místa svého člena*

Národní plán obnovy/Nová zelená úsporám

Strategie přizpůsobení se změně klimatu v podmínkách ČR (dále jen „Adaptační strategie ČR“) byla schválena usnesením vlády č. 861 ze dne 26. října 2015 a aktualizována usnesením vlády č. 785 ze dne 13. září 2021. Dokument je zpracován na roky 2021 - 2030.

. Akční plán obsahuje 108 adaptačních opatření členěných do 322 konkrétních úkolů, které jsou uloženy věcně příslušným ministerstvům

3.1.3.1 Národní akční plán Čisté mobility

Závazky EU Vyžadují, aby se stále rostoucí emise skleníkových plynů z dopravy snížily přibližně o 90 %.

3.1.3.2 Elektromobilita 3.1.3.3 Zemní plyn 3.1.3.4 Vodíková mobilita 3.1.3.5 Ostatní alternativní paliva

Nová aktualizace NAP CM počítá se základním scénářem rozvoje elektromobility do roku 2030 respektive 2035.

3.1.3.7 Dobrovolné závazky obcí a měst

Obce a města patří mezi významné znečišťovatele skleníkovými plyny, kdy hlavními zdroji znečištění jsou spotřeba energií (budovy, veřejné osvětlení, nová výstavba) a doprava.

3.2 Rozměr „Energetická účinnost“

Finanční mechanismy - 45% (dotační programy), Dobrovolné dohody 3%, Regulační opatření 50%, Daňová opatření 3% (daň na pohonné hmoty)

Rodinné domy

Pro období 2020–2030 se tudíž ČR zaměří na zvýšení povědomí o tématu zvyšování energetické účinnosti a přijetí efektivního nakládání s energií (regulace, větrání, efektivní využívání úsporných spotřebičů atd.), jako součást každodenního života.

Bytové domy

Stejně jako v případě rodinných domů je cílem u této skupiny zvýšení kvality realizace renovací a jejich komplexnosti zejména v případě vlastnictví společenstvím vlastníků a individuálních vlastníků.

Veřejný sektor

Cílem u této skupiny je zvýšit počty renovací a zvýšit jejich komplexnost (tzn. kombinace snížení spotřeby energie a využití obnovitelných zdrojů energie).

Soukromý sektor

Hlavní motivací pro realizaci energeticky úsporných projektů je snížení provozních nákladů, zlepšení technického stavu a zvýšení komfortu.

Povinnost snižování energetické náročnosti budov

Povinnost zpracování průkazu energetické náročnosti budovy

Povinnosti spojené s energetickými štítky

Povinnost provádět energetický audit a zpracovat energetický posudek

Povinnost zpracovat Územní energetické koncepce na úrovni krajů a hlavního města Prahy

Podpora modální změny v nákladní dopravě

Národní akční plán pro chytré sítě - klíčový dokument pro zvýšení flexibility energetické sítě. Součástí je mimo jiné integrace decentralizovaných zdrojů, inteligentní měření, akumulace i elektromobilita.

3.4.4 Energetická chudoba

Na úrovni ČR proto musí být stanovena kritéria, která vymezí stav označovaný jako tzv. energetická chudoba, a umožní tak sledování (pravidelný monitoring) stavu energetické chudoby v ČR.

3.4.5 Oblast regulace

Tarifní struktura cen bude upravena, aby se zohlednili potřeby zapojení malých zdrojů a přenosová soustava byla efektivní.

3.5 Rozměr „Výzkum, inovace a konkurenceschopnost“

Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací byly schváleny vládou České republiky dne 19. července 2012. Národní priority orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací jsou platné na období do roku 2030 s postupným plněním. V rámci definovaných 6 prioritních oblastí je 24 podoblastí s celkovým počtem 170 konkrétních cílů.

Firmy, obce, města mohou přicházet s vlastními inovativními přístupy k hospodaření s energiemi, úsporami v dopravě atd. s tím, že lze pro řešení získávat dotační podporu.

4.2 Rozměr „Snižování emisí uhlíku“

Sledování a snižování emisního zatížení je cíl, který zahrnuje všechny složky života a lidské činnosti. Základním předpokladem udržitelného rozvoje a prosperity je zajištění dostupných energetických zdrojů, nebo odpovídajících úspor a zvyšování energetické účinnosti.

Strategické dokumenty umožňují určit směr a koordinovat společný postup. Kromě sektoru služeb všechny sektory včetně domácností vykazují zvyšující se energetickou spotřebu.

Výrazný prostor pro zlepšení v ČR představuje možnost renovace budov. Nákladově optimální úroveň parametrů obalových konstrukcí nových budov se pohybuje kolem doporučených hodnot podle vyhlášky č. 264/2020 Sb., o energetické náročnosti budov. To je zapříčiněno nárůstem cen stavebních opatření a cen energie, které neumožnily posun k vyššímu standardu obálky budovy.

V celé ČR je potřeba mít nastaveny cíle pro snižování energetické náročnosti a sledovat jak jsou plněny. Stejně tak je potřebná koordinace opatření v krajině, která umožní přizpůsobovat zemi změnám klimatu. Podporu, osvětu a místní řešení opět mohou hledat firmy a spádová území prostřednictvím vlastních akčních plánů ve svých vlastních strategických plánech.

18. Závěr

Nový stavební zákon odkládá jeden z posledních relikvů totality. Právem vyrovnávat svůj vliv na poli územního plánování pomocí finančních nástrojů získávají obce a města možnost plánovat a rozhodovat se jako plnoprávné veřejnoprávní korporace. Odpoutávají se tak od světa dotací a závislosti na schopnosti lobovat za zájmy své samosprávy na krajích a ministerstvech. Stavební zákon jasně odděluje působení státní správy a samosprávy. Je narušen systém kolektivní neodpovědnosti. Zároveň klimatická krize přináší nutnost jasné odpovědnosti, která vyplývá z principů horizontální správy v rámci které je zavedení strategického plánování a

řízení nutností. Tento přístup vyžaduje aktivní spolupráci a zapojení. Vyžaduje profesionální správu v rámci přiměřeně velkého území. Jen tak je možná funkční koordinace na úrovni jednotlivých parcel, která je pro občany srozumitelná.

Vedení hl. m. Prahy, ale i všechny MČ hl.m. Prahy dnes stojí před nutností začít stávající pochybení urychleně napravit. Není to jen problém, ale také velká příležitost spolupracovat na zásadních rozhodnutích. Pokud dojde k navrhovanému rozložení odpovědnosti mezi vedení hl.m. Prahy a samosprávy i pro působení na poli územního plánování je reálné začít chyby rychle napravit.

Je možné zavést funkční strategické plánování a řízení a vytvořit podmínky pro skutečnou subsidiární správu. Je to postup, který umožní nasměrovat Prahu mezi leadery udržitelného rozvoje a inovací. Umožní vytvářet přátelské prostředí pro plnohodnotný život občanů a vytvářet tak krásné město pro budoucí generace.

5.12.2023 pro SP6 zpracoval V. Hodek